

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

1^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 3.6.2022 με την εξής σύνθεση: Αθηνά Μπουζιούρη Πρόεδρος, Μαρία Μανδράκη Εισηγήτρια, σε αναπλήρωση του Μέλους του 1^{ου} Κλιμακίου Ελευθερίας Καλαμιώτη δυνάμει της υπ' αριθ. 30/2022 Πράξης Προέδου ΕΑΔΗΣΥ, και Σταυρούλα Κουρή, Μέλη.

Για να συνεξετάσει την από 28.4.2022 (ημερομηνία ανάρτησης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ) με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 614/29.4.2022 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα ..., ως ασκών ατομική επιχείρηση καθαρισμού με τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στ... ..., οδός, αρ. ..., καθώς και την από 3.5.2022 (ημερομηνία ανάρτησης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ) με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 639/4.5.2022 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «.....», που εδρεύει στ... ..., οδός ..., αρ....., νομίμως εκπροσωπούμενης, δοθέντος ότι αμφότερες ασκούνται στο πλαίσιο της ίδιας διαγωνιστικής διαδικασίας, στρέφονται κατά της ίδιας αναθέτουσας αρχής και προσβαλλομένων πράξεων αυτής, συνεπώς προσήκει να συνεξετασθούν.

Κατά του ... και ειδικότερα κατά της με αριθ. 18/11.4.2022 απόφασης της Συνεδρίασης της Διοικούσας Επιτροπής της ως άνω αναθέτουσας αρχής ..., και των συγκοινοποιηθεισών με αριθμ. 52/14.12.2021 και με αριθμ. 7/11.2.2022 αποφάσεών της, όσον αφορά τον πρώτο προσφεύγοντα για τα τμήματα 1, 2 και 4 του διαγωνισμού, καθ' ο μέρος: α) απορρίφθηκε η προσφορά του και αποκλείστηκε από τον διαγωνισμό, β) έγιναν δεκτές οι προσφορές των εταιριών 1. ..., 2. ..., 3., 4. ... και γ) δεν απορρίφθηκε η προσφορά της εταιρίας ... για τους επιπρόσθετους λόγους που προβάλλει ο προσφεύγων, όσον αφορά δε τη δεύτερη ως άνω προσφεύγουσα για το τμήμα 4 του διαγωνισμού, καθ' ο μέρος έγινε δεκτή η προσφορά της εταιρείας ... και αναδείχθηκε οριστική ανάδοχος, όπως τούτες οι αποφάσεις εκδόθηκαν

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

στο πλαίσιο διαγωνιστικής διαδικασίας που η ως άνω αναθέτουσα αρχή προκήρυξε διά της με αριθμ. ... Διακήρυξής της, για την ανάδειξη αναδόχου με αντικείμενο την «Παροχή Υπηρεσιών καθαριότητας κτιριακών εγκαταστάσεων του ... για είκοσι (20) μήνες για τα έτη 2022 και 2023», η οποία διακήρυξη καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις 21.9.2021 με ΑΔΑΜ ..., καθώς επίσης και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ με α/α συστήματος:, ... για τα τμήματα 1, 2 και 4 αντιστοίχως.

Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», η οποία εδρεύει στ... .., επί της οδού ..., αρ. ..., νομίμως εκπροσωπούμενης, η οποία άσκησε την από 9.5.2022 (ημερομηνία ανάρτησης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ) Παρέμβαση της κατά του πρώτου προσφεύγοντα καθώς και την από 16.5.2022 (ημερομηνία ανάρτησης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ) Παρέμβαση της κατά της δεύτερης ως άνω προσφεύγουσας.

Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», η οποία εδρεύει στ... .., επί της οδού ..., αρ....., νομίμως εκπροσωπούμενης, η οποία άσκησε την από 9.5.2022 (ημερομηνία ανάρτησης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ) Παρέμβαση της κατά του πρώτου ως άνω προσφεύγοντα.

Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», η οποία εδρεύει στ... .., επί της οδού ..., αρ. ..., νομίμως εκπροσωπούμενης, η οποία άσκησε την από 9.5.2022 (ημερομηνία ανάρτησης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ) Παρέμβαση της κατά του πρώτου ως άνω προσφεύγοντα.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Μαρία Μανδράκη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα,

σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της πρώτης ως άνω προσφυγής έχει καταβληθεί, δεσμευθεί και πληρωθεί το νόμιμο και αναλογούν παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ.

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

39/2017, ποσού 2.905,00€ (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ...), για δε την άσκηση της δεύτερης ως άνω προσφυγής έχει καταβληθεί, δεσμευθεί και πληρωθεί το νόμιμο και αναλογούν παράβολο ποσού 1.272,50€ (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ...), τα οποία ως άνω ποσά παραβόλων υπολογίζονται με βάση την προϋπολογισθείσα δαπάνη της σύμβασης μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, σχετικά με την οποία ασκούνται οι προδικαστικές προσφυγές και ειδικότερα για τα συγκεκριμένα τμήματα, στο πλαίσιο των οποίων ασκούνται.

2. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του, της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, άνευ ΦΠΑ, της νομικής φύσης και της δραστηριότητας που το Πανεπιστήμιο ασκεί ως αναθέτουσα αρχή καθώς και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 4412/2016, οι κρινόμενες διαφορές διέπονται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του νόμου αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρο 345, παρ. 1, όπως ισχύει, η δε Αρχή, ενώπιον της οποίας ασκούνται οι προσφυγές, είναι αρμόδια για την εξέτασή τους. Επιπροσθέτως, οι κρινόμενες Προδικαστικές Προσφυγές ασκήθηκαν με την χρήση του τυποποιημένου εντύπου (άρθρ. 362 παρ. 2 Ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2, Παράρτημα Ι του Π.Δ. 39/2017).

3. Επειδή, όπως προκύπτει από τα μηνύματα που έχουν αναρτηθεί μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. (με α/α συστήματος, για τα τμήματα 1, 2 και ... για το τμήμα 4), η πρώτη ως άνω προσφυγή ασκήθηκε εμπρόθεσμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 361 παρ. 1 περ. α του Ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. α του Π.Δ. 39/2017, δοθέντος ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις κοινοποιήθηκαν στους συμμετέχοντες, μεταξύ των οποίων και στον προσφεύγοντα, στις 18.4.2022, η δε προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ στις 28.4.2022, ήτοι εντός της προβλεπόμενης στις ως άνω διατάξεις δεκαήμερης προθεσμίας για την άσκησή της. Ετέρωθεν, εν γένει παραδεκτώς και με πρόδηλο έννομο συμφέρον παρεμβαίνει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 362 παρ. 1 και 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του Π.Δ. 39/2017, η εταιρεία ..., αφού συμμετείχε στην υπόψη διαγωνιστική διαδικασία, η προσφορά της έγινε αποδεκτή και μάλιστα αναδείχθηκε ανάδοχος, για τα τμήματα 1 και 4, ως

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

έχουσα την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά και συνεπώς, παραδεκτώς αιτείται, διά της παρέμβασής της, όπως διατηρηθούν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις. Περαιτέρω, η ως άνω παρέμβαση ασκείται εμπροθέσμως, αφού η πρώτη ως άνω προσφυγή κοινοποιήθηκε από την αναθέτουσα αρχή μέσω του συστήματος «Επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ στις 4.5.2022, η δε παρέμβαση ασκήθηκε διά της αναρτήσεως της στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ στις 9.5.2022, ήτοι εντός της νόμιμης δεκαήμερης προθεσμίας, κατά τις προρρηθείσες διατάξεις. Mutatis mutandis με τα ανωτέρω, εν γένει παραδεκτώς παρεμβαίνει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 362 παρ. 1 και 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του Π.Δ. 39/2017, η εταιρεία ..., αφού συμμετείχε στην υπόψη διαγωνιστική διαδικασία, η δε προσφορά της έγινε αποδεκτή, για τα τμήματα 1, 2 και 3, ενώ, εν προκειμένω, ο πρώτος ως άνω προσφεύγων διά της προσφυγής του βάλλει κατά της αποδοχής της προσφοράς της ως άνω διαγωνιζόμενης, δυνάμει των προσβαλλομένων αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής. Περαιτέρω, εν γένει παραδεκτώς και εμπροθέσμως, παρεμβαίνει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 362 παρ. 1 και 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του Π.Δ. 39/2017, η εταιρεία ..., αφού συμμετείχε στην υπόψη διαγωνιστική διαδικασία, η δε προσφορά της έγινε αποδεκτή και μάλιστα αναδείχθηκε οριστική ανάδοχος για το τμήμα 2, ενώ, εν προκειμένω, ο προσφεύγων διά της προσφυγής του βάλλει κατά της αποδοχής της προσφοράς της ως άνω συμμετέχουσας, δυνάμει των προσβαλλομένων αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής. Επιπλέον, εν γένει παραδεκτώς και με πρόδηλο έννομο συμφέρον παρεμβαίνει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 362 παρ. 1 και 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του Π.Δ. 39/2017, η εταιρεία ..., κατά της προσφυγής της δεύτερης προσφεύγουσας και υπέρ της ισχύος των προσβαλλομένων αποφάσεων, έχοντας οριστεί δυνάμει αυτών οριστική ανάδοχος (και) για το τμήμα 4 της υπό ανάθεση σύμβασης, στο οποίο, άλλωστε, έχει υποβάλλει την προσφορά της η δεύτερη ως άνω προσφεύγουσα, ενώ η εν λόγω παρέμβαση της ασκείται εμπροθέσμως, αφού η δεύτερη ως άνω προσφυγή κοινοποιήθηκε από την αναθέτουσα αρχή μέσω του συστήματος «Επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ στις 4.5.2022, η δε ως

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

άνω παρέμβαση ασκήθηκε διά της αναρτήσεως της στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ στις 16.5.2022, ήτοι εντός της νόμιμης προθεσμίας, κατά τις προρρηθείσες διατάξεις, δοθέντος ότι η καταληκτική της προθεσμίας ημέρα συνέπιπτε με ημέρα κατά νόμον εξαιρετέα και συνεπώς η προθεσμία νομίμως παρεκτείνεται μέχρι την επόμενη εργάσιμη ημέρα, εν προκειμένω την 16.5.2022. Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή, ως προκύπτει (και) από τον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, διά του από 18.5.2022 εγγράφου της, διατυπώνει τις απόψεις της, επί της πρώτης προσφυγής, διά του από 31.5.2022 εγγράφου της, επί της δεύτερης ως άνω προσφυγής, αιτούμενη συναφώς την απόρριψη αμφότερων. Τέλος, η δεύτερη ως άνω προσφεύγουσα, μετά την κατάθεση και κοινοποίηση των κατά τα ως άνω απόψεων της αναθέτουσας αρχής, παραδεκτώς και εμπροθέσμως, αναρτά στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, στις 2.6.2022 το από την ίδια ημερομηνία Υπόμνημα της.

4. Επειδή, με την αρ. ... (αρ. πρωτ. ΔΦ ...) Διακήρυξη του ... προκηρύχθηκε δημόσιος ηλεκτρονικός διαγωνισμός, άνω των ορίων, ανοικτής διαδικασίας για την ανάδειξη αναδόχου για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας κτιριακών εγκαταστάσεων του ... για είκοσι μήνες, για τα έτη 2022 και 2024, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 995.100,00€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Η εν λόγω σύμβαση που προκηρύχθηκε υποδιαιρείται σε 4 τμήματα και συγκεκριμένα στο τμήμα 1: ..., στο τμήμα 2: ..., στο τμήμα 3: Α. Πανεπιστημιούπολη ..., Β. Πανεπιστημιούπολη ... – ... και στο τμήμα 4: Α. ... 6 – ... Β. ... 6 – ... 6 – ... Ο πρώτος προσφεύγων υπέβαλε την προσφορά του στα τμήματα 1, 2 και 4 της υπό ανάθεση σύμβασης, για τα οποία άσκησε και την υπό εξέταση προσφυγή του. Με το Πρακτικό αρ. 1 της από 27.10.2021 συνεδρίασης, η Επιτροπή του διαγωνισμού έκρινε αποδεκτή τη συμμετοχή όλων των διαγωνιζομένων. Εν συνεχεία, με το Πρακτικό αρ. 2 της από 8.11.2021 συνεδρίασης, η Επιτροπή του διαγωνισμού εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς του ώδε προσφεύγοντος καθώς και της εταιρίας, με την αιτιολογία ότι δεν πληρούται το κριτήριο της πιστοληπτικής ικανότητας που απαιτείται βάσει της Διακήρυξης. Κατόπιν των ανωτέρω, με το Πρακτικό αρ. 3 της από 20.1.2022 συνεδρίασης, η Επιτροπή του διαγωνισμού εισηγήθηκε την ανάδειξη ως προσωρινών αναδόχων, των κάτωθι: α) της

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

εταιρίας ... στα τμήματα 1 και 4 της υπό ανάθεση σύμβασης και β) της εταιρίας στο τμήμα 2 αυτής και τέλος, με το Πρακτικό αρ. 4 της από 18.3.2022 συνεδρίασης, η Επιτροπή του διαγωνισμού εισηγήθηκε την οριστική κατακύρωση του διαγωνισμού ως ανωτέρω. Κατόπιν τούτων, εκδόθηκε η με αρ. 18/11.4.2022 απόφαση της Συνεδρίασης της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου, με την οποία εγκρίθηκε το Πρακτικό αρ. 4 και κατακυρώθηκε ο εν λόγω διαγωνισμός: α) στην εταιρία ... για τα τμήματα 1 και 4 και β) στην εταιρία για το τμήμα 2. Με την ίδια απόφαση, συγκοινοποιήθηκαν από την αναθέτουσα αρχή στους συμμετέχοντες, μέσω του συνδέσμου «Επικοινωνία» στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, η 52η/14.12.2021 Απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του, με την οποία εγκρίθηκε το από 4.11.2021 1ο πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού και η 7η/11.2.2022 Απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του, με την οποία εγκρίθηκε το από 17.1.2022 2ο πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού και, εν προκειμένω, απορρίφθηκαν οι προσφορές των οικονομικών φορέων ... καθώς και του (προσφεύγοντος) ..., εγκρίθηκε δε και το από 31.1.2022 3ο πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού. Ενόψει των ανωτέρω, με την υπό εξέταση πρώτη προδικαστική προσφυγή, ο προσφεύγων αιτείται την ακύρωση των ανωτέρω αποφάσεων, καθ' ο μέρος, όσον αφορά τα τμήματα 1, 2, 4 της υπό ανάθεση σύμβασης: α) απορρίφθηκε η προσφορά του, β) έγιναν εσφαλμένα δεκτές, κατά τις επικλήσεις του προσφεύγοντος, οι προσφορές των εταιριών 1., 2., 3., 4. και γ) δεν απορρίφθηκε η προσφορά της συμμετέχουσας εταιρίας, για τους ειδικότερα αναφερόμενους στη προσφυγή του επιπλέον λόγους. Με την δεύτερη δε ως άνω προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση της με αριθμ. 7/11.2.2022 απόφασης της αναθέτουσας αρχής, κατά τα κεφάλαια αυτής με τα οποία εγκρίθηκαν το 2ο και το 3ο Πρακτικό της Επιτροπής του υπόψη Διαγωνισμού ειδικά για το Τμήμα 4 (...), κρίθηκε παραδεκτή η οικονομική προσφορά της εταιρείας και ανακηρύχθηκε η εταιρεία αυτή προσωρινή ανάδοχος για το τμήμα 4. Επιπλέον η δεύτερη ως άνω προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση της με αριθμ. 18/11.4.2022 απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής του ..., κατά τα κεφάλαια αυτής με τα οποία αποφασίστηκε η έγκριση του 4ου Πρακτικού της Επιτροπής του υπόψη

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

διαγωνισμού για το τμήμα 4 (...,..., ...), η ανάδειξη οριστικού αναδόχου για το ως άνω τμήμα του οικονομικού φορέα και η κατακύρωση της σχετικής σύμβασης στην ως άνω εταιρεία, για τους ειδικότερα αναφερόμενους στην προσφυγή της λόγους.

5. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της προσφυγής του ο πρώτος ως άνω προσφεύγων παραπονεείται για την απόρριψη της προσφοράς του, δυνάμει της με αρ. 7/11.2.2022 προσβαλλομένης απόφασης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με την οποία, κατ' αποδοχόν του 2^{ου} πρακτικού της Επιτροπής διενέργειας διαγωνισμού, η προσφορά του απερρίφθη λόγω μη πλήρωσης του ορισθέντος στο κανονιστικό πλαίσιο της υπόψη διακήρυξης κριτηρίου πιστοληπτικής ικανότητας. Ειδικότερα, στο ως άνω πρακτικό αποτυπώνονται συναφώς τα εξής: «Ο οικονομικός φορέας ... δεν πληροί το κριτήριο της πιστοληπτικής ικανότητας που απαιτείται βάσει της διακήρυξης, καθώς θα έπρεπε να διαθέτει ποσό για χρηματοδοτήσεις και πιστοδοτήσεις συνολικά μεγαλύτερο από το άθροισμα της εκτιμώμενης αξίας των τεσσάρων Τμημάτων μαζί με ΦΠΑ, δηλαδή μεγαλύτερο από 995.100,00€. Η βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας που προσκόμισε αναφέρει ποσό για χρηματοδοτήσεις και πιστοδοτήσεις μικρότερο του παραπάνω ποσού. Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη τους όρους της διακήρυξης και το υπ' αριθμ. ... έγγραφο της Μονάδας Παρακολούθησης Διαγωνισμών & Συμβάσεων (αρ. πρωτ. ...), η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα την εισήγηση για την απόρριψη της προσφοράς του οικονομικού φορέα ... από όλα τα Τμήματα.» Στην υπόψη διακήρυξη, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους διαγωνιζόμενους (ΕΑ ΣτΕ 352/2016, 53/2011, ΣτΕ 3669/2015, 5022/2012), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Κριτήρια Επιλογής 2.2.4 Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας [...] 2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν: Α. ... Β. ... Γ. Τραπεζικές Βεβαιώσεις Πιστοληπτικής Ικανότητας ποσού ίσου με το 100% της εκτιμώμενης αξίας των τμημάτων με ΦΠΑ για τα οποία υποβάλλουν προσφορά, εκδοθείσα το τελευταίο τρίμηνο. Στην τραπεζική βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας θα πρέπει να προκύπτει ποιο

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

ποσό διατίθεται στον οικονομικό φορέα για χρηματοδότηση και πιστοδοτήσεις, ώστε να κριθεί αν καλύπτει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις πιστοληπτικής ικανότητας της Διακήρυξης, και ποιο ποσό χωριστά, αφορά εγγυητικές επιστολές. Σε περίπτωση υποβολής προσφοράς για περισσότερα από ένα Τμήματα, ο οικονομικός φορέας θα πρέπει επί ποινή απόρριψης να διαθέτει τα ανωτέρω όρια Α., Β., Γ. αθροιστικώς για όλα τα Τμήματα για τα οποία υποβάλλει προσφορά. Εάν δεν συμβεί αυτό, θα απορρίπτεται η προσφορά του για όλα τα Τμήματα. Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά». Από τη γραμματική ερμηνεία των ως άνω όρων εναργώς προκύπτει ότι, αναφορικά με την πλήρωση της ζητούμενης οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, οι συμμετέχοντες και υποψήφιοι ανάδοχοι θα πρέπει να υποβάλλουν τραπεζική βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας ποσού ίσου με το 100% της εκτιμώμενης αξίας των τμημάτων συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, για τα οποία υποβάλλουν προσφορά, από την οποία βεβαίωση επιπλέον θα πρέπει να προκύπτει ποιο ποσό διατίθεται στον οικονομικό φορέα για χρηματοδότηση και πιστοδοτήσεις, ώστε να κριθεί αν καλύπτει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις πιστοληπτικής ικανότητας της διακήρυξης, και ποιο ποσό χωριστά, αφορά στην έκδοση εγγυητικών επιστολών. Άλλοις λόγους, ρητώς προσδιορίζεται, εν προκειμένω, ότι η εν λόγω βεβαίωση θα πρέπει να πιστοποιεί πιστοληπτική ικανότητα του φορέα ισόποση με την εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεση σύμβασης και δη της εκτιμώμενης αξίας των τμημάτων, για τα οποία υποβάλλει την προσφορά του ο οικονομικός φορέας, επιπλέον όμως θα πρέπει στη βεβαίωση αυτή να προσδιορίζεται, ήτοι να γίνεται διάκριση μεταξύ του ποσού που διατίθεται στον οικονομικό φορέα για χρηματοδότηση και πιστοδοτήσεις -προκειμένου, ως ρητώς αναφέρεται, να κριθεί (από αυτό το στοιχείο) εάν ο φορέας καλύπτει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις πιστοληπτικής ικανότητας της διακήρυξης- και του ποσού που αφορά σε εγγυητικές επιστολές. Από την επισκόπηση δε της προσφοράς του ώδε προσφεύγοντος, στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ (συγκεκριμένα με αρ. και ... στα τμήματα 1, 2 και 4 αντιστοίχως) εμφανίζεται ότι έχει υποβάλλει, προς πιστοποίηση της πιστοληπτικής του ικανότητας, ύστερα από το σχετικό από 6.12.2021 έγγραφο της αναθέτουσας

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

αρχής, την με αριθμ. πρωτ. ... βεβαίωση της Τράπεζας Eurobank, στην οποία αναφέρεται επί λέξει: «Κατόπιν αιτήματος της επιχείρησής σας, και προκειμένου για την συμμετοχή σας στον ΔΗΜΟΣΙΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΑΝΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΟΥ ... για την ανάδειξη αναδόχου «για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας κτιριακών εγκαταστάσεων του ... για είκοσι (20) μήνες για τα έτη 2022-2023, ..., ενδεικτικός προϋπολογισμός 995.100,00€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, ΑΡΙΘΜ. ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ: ..., σας πληροφορούμε ότι από τα υφιστάμενα στην Τράπεζα μας στοιχεία προκύπτει ότι: 1. Εξ' όσων γνωρίζουμε η επιχείρησή σας έχει επιδείξει ικανοποιητική συναλλακτική συμπεριφορά, η δε συνεργασία μας μέχρι σήμερα είναι χωρίς προβλήματα. 2. Η πιστοληπτική ικανότητα της επιχείρησής σας στην Τράπεζα μας ανέρχεται σήμερα α) στο ποσό των Ευρώ τετρακοσίων πενήντα Χιλιάδων #€450.000,00# για χρηματοδοτήσεις και β) στο ποσό των Ευρώ ενός εκατομμυρίου και ογδόντα χιλιάδων #€1.080.000,00# για έκδοση εγγυητικών επιστολών όλων των κατηγοριών, σύμφωνα, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχουν αμοιβαία συμφωνηθεί. Οι παραπάνω πληροφορίες έχουν καθαρά ενημερωτικό χαρακτήρα και δεν επέχουν θέση εγγύησης, συμβουλής ή σύστασης κατά το άρθρο 729, του Αστικού Κώδικα ή εν γένει ανάληψης εκ μέρους της Τράπεζας οιασδήποτε φύσεως ευθύνης.». Προσέτι, στην ως άνω τραπεζική βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας ρητώς διατυπώνεται ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας και ήδη προσφεύγων διαθέτει πιστοληπτική ικανότητα ποσού 450.000,00€ για χρηματοδοτήσεις και ποσού 1.080.000,00€ για την έκδοση εγγυήσεων. Τούτων δοθέντων και από τη συνδυαστική ερμηνεία των ανωτέρω κρίνεται ότι αβασίμως ο προσφεύγων διατείνεται πως η σχετική υποβληθείσα από αυτόν τραπεζική βεβαίωση υπερκαλύπτει το ζητούμενο εν προκειμένω από το κανονιστικό πλαίσιο της διακήρυξης ποσό, ήτοι η πιστοληπτική ικανότητα του φορέα για χρηματοδότηση και πιστοδοτήσεις να ισοδυναμεί με ποσό ίσο με το 100% της εκτιμώμενης αξίας των τμημάτων με ΦΠΑ για τα οποία υποβάλλουν την προσφορά τους οι συμμετέχοντες, δεδομένου ότι ο προσφεύγων έχει υποβάλλει την προσφορά του και για τα τέσσερα τμήματα της υπό ανάθεση σύμβασης, η προϋπολογισθείσα αξία των οποίων ανέρχεται σε ύψος 995.100,00€, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ και συνεπώς αυτό το ποσό

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

(995.100,00€) έπρεπε να βεβαιώνεται ως πιστοληπτική ικανότητα για χρηματοδοτήσεις, σύμφωνα με τα αξιωθέντα της προκείμενης διακήρυξης. Τα όσα δε συναφώς ισχυρίζεται ο προσφεύγων, ότι θα πρέπει αθροιστικά να ληφθεί υπόψη το ποσό που αναφέρεται στην βεβαίωση, δηλαδή το ποσό που αποτυπώνεται για χρηματοδοτήσεις αλλά και το ποσό που αποτυπώνεται για την έκδοση εγγυητικών επιστολών, συνόλου εν προκειμένω 1.530.000,00€, αποτελούν ισχυρισμούς απορριπτέους, δοθέντος ότι ρητώς και εναργώς ορίζεται, ως προελέχθη, ότι προκειμένου για την ικανοποίηση των απαιτούμενων προϋποθέσεων πιστοληπτικής ικανότητας της υπόψη διακήρυξης, το ποσό που διατίθεται στον οικονομικό φορέα για χρηματοδότηση και πιστοδοτήσεις, θα πρέπει να ισούται με την εκτιμώμενη αξία των τμημάτων για τα οποία υποβάλλει την προσφορά του. Εξάλλου, ακόμη και στην περίπτωση που υποτεθεί αληθής ο έτερος ισχυρισμός του προσφεύγοντος περί ασάφειας της διακήρυξης, αυτός ο ισχυρισμός προβάλλεται ανεπικαίρως. Και τούτο διότι, ως γίνεται δεκτό, κατά γενική αρχή του δικαίου του δημοσίων συμβάσεων και έχει κριθεί συναφώς από τη νομολογία, στις δημόσιες συμβάσεις ισχύει ο κανόνας της, κατά στάδια, προβολής των λόγων, ήτοι λόγοι που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο δεν μπορούν να προβληθούν σε μεταγενέστερο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, αλλά θα πρέπει να προβάλλονται επικαίρως και κατά το στάδιο στο οποίο αφορούν (ΕΑ ΣτΕ 207/2002, 295/2003, 602/2003, 884/2003, 69/2005, 1032/2005, 245/2011 κ.ά.). Η αρχή αυτή, της επίκαιρης και αυτοτελούς προσβολής των βλαπτικών πράξεων όλων των οργάνων του διαγωνισμού εντάσσεται στους αρνητικούς όρους του εννόμου συμφέροντος, αποκλείοντας τον παρεμπόπτοντα έλεγχο της νομιμότητας των λόγων αυτών επί τη ευκαιρία της προσβολής των μεταγενέστερων πράξεων ή παραλείψεων της διαγωνιστικής διαδικασίας με την προδικαστική προσφυγή (ΕΑ ΣτΕ 305/2011, 65/2012). Στην υπό εξέταση περίπτωση, εντούτοις, ο προσφεύγων συμμετείχε ανεπιφυλάκτως στη διαγωνιστική διαδικασία, προσκόμισε δε και την ζητούμενη βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας χωρίς να διατυπώσει συναφώς οποιαδήποτε επιφύλαξη ή να ζητήσει σχετική διευκρίνιση και ως εκ τούτου απαραδέκτως στρέφεται εν προκειμένω κατά της νομιμότητας πράξης της αναθέτουσας αρχής, υποστηρίζοντας άνευ εννόμου συμφέροντος στο

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

παρόν στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, όπου έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση των προσφορών των διαγωνιζομένων, λόγους που κατ' ουσίαν στρέφονται κατά της διακήρυξης και εντέλει της εν γένει νομιμότητας της διαγωνιστικής διαδικασίας, με την ευκαιρία της προσβολής μεταγενέστερης βλαπτικής για τα συμφέροντά του πράξης της αναθέτουσας αρχής, ήτοι της ανάδειξης έτερης διαγωνιζόμενης ως οριστικής αναδόχου της επίμαχης σύμβασης. Επιπλέον λεκτέο ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν βρίσκουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016 περί συμπλήρωσης - αποσαφήνισης πληροφοριών και δικαιολογητικών, σύμφωνα με τις οποίες: «Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, οι αναθέτουσες αρχές, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητούν από τους προσφέροντες ή υποψήφιους οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση...», τα όσα δε περί του αντιθέτου ισχυρίζεται ο προσφεύγων τυγχάνουν απορριπτέα. Και τούτο διότι η κατά τα ως άνω απαιτούμενη τραπεζική βεβαίωση πιστοποιεί την συγκεκριμένη πιστοληπτική ικανότητα του συμμετέχοντος φορέα, το περιεχόμενο της οποίας δεν μπορεί παρά να είναι ακριβές και αληθές, έτερο ζήτημα δε αποτελεί η «ερμηνεία» της τεκμηρίωσης της πιστοληπτικής ικανότητας κατά τα επιτασσόμενα στην υπόψη διακήρυξη, ήτοι εάν θα πρέπει η κάλυψη της (προσδι)ορισθείσας απαίτησης για την πιστοληπτική ικανότητα του φορέα, ως ισόποση με την εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεση σύμβασης, να προκύπτει μόνο από το ποσό που διατίθεται στον οικονομικό φορέα για χρηματοδότηση και πιστοδοτήσεις ή αθροιστικά από το ανωτέρω ποσό και το ποσό που διατίθεται στον οικονομικό φορέα για εγγυητικές επιστολές, ούτως ειπείν η απαιτούμενη κατά τα ορισθέντα στην υπόψη διακήρυξη πιστοληπτική ικανότητα του φορέα εν προκειμένω δεν ικανοποιείται, ως προκύπτει από τα βεβαιωθέντα στη σχετική υποβληθείσα από αυτόν τραπεζική βεβαίωση, όπερ, εντούτοις, δεν χρήζει διευκρίνησης ή συμπλήρωσης κατά τα επιτασσόμενα στις διατάξεις του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, αφού αποτελεί βεβαίωση πραγματικών

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

δεδομένων και στοιχείων, βάσει των οποίων η Τράπεζα πιστοποιεί τα αποτυπωθέντα στο περιεχόμενο της βεβαίωσής της, που κατά λογική και νομική ακολουθία είναι δεδομένα που ερείδονται σε πραγματική και αληθή βάση. Ενόψει των ανωτέρω, εξάλλου, βεβαιώνονται/ πιστοποιούνται και δεν δύναται βασίμως να υποστηριχθεί ότι το περιεχόμενο της τραπεζικής βεβαίωσης είναι αποτέλεσμα ασάφειας ή διαφορετικού των απαιτηθέντων από τους υπόψη κανονιστικούς όρους της διακήρυξης αιτήματος του φορέα/ προσφεύγοντος. Τέλος ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι δηλαδή εάν οι διαγωνιζόμενοι οικονομικοί φορείς υποβάλουν αυτοβούλως στον φάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής», πέραν του ΕΕΕΣ/ ΤΕΥΔ, ένα ή περισσότερα από τα σχετικά πιστοποιητικά/ δικαιολογητικά, η εν λόγω υποβολή δεν αποτελεί λόγο απόρριψης της προσφοράς και αποκλεισμού τους, καθότι η αναθέτουσα αρχή δέον να μην ελέγχει τα εν λόγω δικαιολογητικά στην παρούσα φάση του διαγωνισμού, δεν ασκεί επιρροή εν προκειμένω, δοθέντος ότι από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή, διά του από 6.12.2021 εγγράφου της και βάσει των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 79 του Ν.4412/2016, ζήτησε από όλους τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στον διαγωνισμό «...να προσκομίσουν στο τρέχον στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας τα έγγραφα που τεκμηριώνουν την πιστοληπτική ικανότητα που απαιτείται βάσει της διακήρυξης. Σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.5.Γ, οι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέτουν τραπεζικές βεβαιώσεις πιστοληπτικής ικανότητας ποσού ίσου με το 100% των τμημάτων με ΦΠΑ για τα οποία υποβάλλουν προσφορά, εκδοθείσα το τελευταίο τρίμηνο. Στην τραπεζική βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας θα πρέπει να προκύπτει ποιο ποσό διατίθεται στον οικονομικό φορέα για χρηματοδότηση και πιστοδοτήσεις ώστε να κριθεί αν καλύπτει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις πιστοληπτικής ικανότητας της διακήρυξης». Άλλοις λόγοις και καθώς είναι δυνατή η κατ' εξαίρεση απαίτηση συγκεκριμένου δικαιολογητικού κατά το στάδιο αξιολόγησης των προσφορών, αφού σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις «Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

διαδικασίας», η αναθέτουσα αρχή στην εξεταζόμενη περίπτωση προέβη στην αξιοποίηση της ως άνω νόμιμης δυνατότητας της, διά της από 6.12.2021 έγγραφης κλήσης της προς όλους τους συμμετέχοντες φορείς, η οποία και αναρτήθηκε στον σύνδεσμο «Επικοινωνία» στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, ο δε προσφεύγων ανταποκρίθηκε εν προκειμένω ανεπιφύλακτα, ως και οι λοιποί συμμετέχοντες. Ενόψει των ανωτέρω γενόμενων δεκτών, κρίνεται ότι ο πρώτος λόγος προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως νόμω και ουσία αβάσιμος, η δε προσφορά του προσφεύγοντος ορθώς απερρίφθη, δυνάμει της προσβαλλομένης από την αναθέτουσα αρχή, ως μη πληρούσα τις απαιτούμενες προϋποθέσεις πιστοληπτικής ικανότητας της διακήρυξης, σύμφωνα με τα προρρηθέντα και στο πλαίσιο εφαρμογής της αρχής της τυπικότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων.

6. Επειδή, με το δεύτερο σκέλος της προσφυγής του, ο προσφεύγων στρέφεται κατά των προσβαλλομένων αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής που έκαναν δεκτές τις προσφορές των λοιπών συμμετεχουσών εταιριών ..., ...,και, προβάλλει δε επιπλέον λόγους απόρριψης της προσφοράς της εταιρείας Ειδικότερα, αφού παραθέτει διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και προβαίνει σε υπολογισμούς για το εργατικό και ασφαλιστικό κόστος, διατείνεται ο προσφεύγων ότι οι προσφορές των ανωτέρω εταιριών είναι απορριπτέες και συνεπώς εσφαλμένως έγιναν αποδεκτές δυνάμει των προσβαλλομένων αποφάσεων από την αναθέτουσα αρχή. Υποστηρίζει δε, ο προσφεύγων ότι οι ως άνω διαγωνιζόμενες εταιρίες υπολόγισαν εργατικό κόστος που υπολείπεται του ελάχιστου νομίμου και δεν είναι σύμφωνο με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Αναφέρει στη προσφυγή του συγκεκριμένα ότι: «1.Εταιρία ... Η εν λόγω εταιρία δηλώνει στην οικονομική της προσφορά ότι οι συνολικές μικτές αποδοχές εργαζομένων που υπολογίζει ισούνται με 28.742,51€, και άρα υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου κόστους μικτών αποδοχών κατά (29.041,98€-28.742,51€) 299,47€. Ομοίως, υπολείπονται και οι ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένων αφού δηλώνει ότι θα καταβάλλει εισφορές ύψους 7.234,49€, και άρα υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου κόστους εισφορών κατά (7.309,87€-7.234,49€) 75,38€. Συνολικά δε το εργατικό κόστος που υπολογίζει

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

υπολείπεται του ελάχιστου νομίμου κατά $299,47 + 75,38 = 374,85\text{€}$. 2. Εταιρία Η εν λόγω εταιρία δηλώνει στην οικονομική της προσφορά ότι οι συνολικές μικτές αποδοχές εργαζομένων που υπολογίζει ισούνται με $28.830,00\text{€}$ και άρα υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου κόστους μικτών αποδοχών κατά $(29.041,98\text{€} - 28.830,00\text{€}) 211,98\text{€}$. Ομοίως, υπολείπονται και οι ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένων αφού δηλώνει ότι θα καταβάλλει εισφορές με ΕΛΠΚ ύψους $7.356,00\text{€}$, και άρα υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου κόστους εισφορών συμπεριλαμβανομένου του κόστους υπέρ ΕΛΠΚ κατά $[(7.309,87\text{€} + 120,00\text{€}) - 7.356,00\text{€}] 73,87\text{€}$. Συνολικά δε το εργατικό κόστος που υπολογίζει υπολείπεται του ελάχιστου νομίμου κατά $211,98 + 73,87 = 285,85\text{€}$. 3. Η εν λόγω εταιρία δηλώνει στην οικονομική της προσφορά ότι οι συνολικές μικτές αποδοχές εργαζομένων που υπολογίζει ισούνται με $28.916,99\text{€}$ και άρα υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου κόστους μικτών αποδοχών κατά $(29.041,98\text{€} - 28.916,99\text{€}) 124,99\text{€}$ ευρώ. Ομοίως, υπολείπονται και οι ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένων αφού δηλώνει ότι θα καταβάλλει εισφορές ύψους $7.278,41\text{€}$ και άρα υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου κόστους εισφορών κατά $(7.309,87\text{€} - 7.278,41\text{€}) 31,46\text{€}$. Συνολικά δε το εργατικό κόστος που υπολογίζει υπολείπεται του ελάχιστου νομίμου κατά $124,99 + 31,46 = 156,45\text{€}$. Τμήμα 2 ...: Σύμφωνα με τον ως άνω πίνακα της Διακήρυξης απαιτούνταν: 16 άτομα 5ωρης απασχόλησης Δευτέρα με Παρασκευή για 20 μήνες, συνεπώς, $16 \text{ άτομα} \times 5 \text{ ώρες} \times 5 \text{ ημέρες} \times 4,345 \text{ εβδομάδες μηνιαίως} \times 20 \text{ μήνες} = 34.760,00 \text{ ώρες απασχόλησης στο σύνολο των 20 μηνών}$. Άρα: κόστος μικτών αποδοχών: $34.760,00 \text{ ώρες} \times 5,57\text{€} = 193.613,20\text{€}$ μικτές αποδοχές. Επ' αυτού του ποσού, υπολογίζονται εργοδοτικές εισφορές ύψους 25,17%, άρα $193.613,20\text{€} \times 25,17\% = 48.732,44\text{€}$ εισφορές. Επιπλέον το κόστος εισφοράς υπέρ ΕΛΠΚ είναι: $20,00\text{€}$ ανά εργαζόμενο $\times 16 \text{ άτομα} \times 2 \text{ έτη} = 640,00\text{€}$. Συνεπώς, το ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος για το συγκεκριμένο τμήμα διαμορφώνεται ως εξής: $193.613,20\text{€} + 48.732,44\text{€} + 640,00\text{€} = 242.985,64\text{€}$. Αντίθετα, οι ακόλουθες εταιρίες υπολόγισαν εργατικό κόστος που υπολείπεται του ανωτέρω ελάχιστου νομίμου, και άρα δεν είναι σύμφωνο με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας: 1. Εταιρία Όπως ήδη αναφέρθηκε, οι απασχολούμενοι καθαριστές στα κτίρια του ..., τα οποία είναι χώροι δημόσιας εκπαίδευσης,

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

υπάγονται αναγκαστικά στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών και ασφαρίζονται αναλόγως (ποσοστό 24,69% για εργαζομένους πλήρους απασχόλησης και 25,17% για εργαζομένους μερικής απασχόλησης). Αντίθετα, η συγκεκριμένη εταιρία υπολογίζει τις εργοδοτικές εισφορές με βάση ποσοστό 23,02%, όπως προκύπτει από την οικονομική της προσφορά, στην οποία δηλώνει ότι υπολογίζει 192.136,08€ μικτές αποδοχές και 44.229,72€ εισφορές, συνεπώς $44.229,72\text{€} / 192.136,08\text{€} = 23,02\%$. Επομένως, οι συνολικές μικτές αποδοχές εργαζομένων που υπολογίζει ισούνται με 192.136,08€ και άρα υπολείπονται του ελάχιστου νόμιμου κόστους μικτών αποδοχών κατά $(193.613,20\text{€} - 192.136,08\text{€}) 1.477,12\text{€}$. Ομοίως, υπολείπονται και οι ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένων αφού δηλώνει ότι θα καταβάλλει εισφορές 44.229,72€, και άρα υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου κόστους εισφορών κατά $(48.732,44\text{€} - 44.229,72\text{€}) 4.502,72\text{€}$. Συνολικά δε το εργατικό κόστος που υπολογίζει υπολείπεται του ελάχιστου νομίμου κατά $1.477,12\text{€} + 4.502,72\text{€} = 5.979,84\text{€}$.

2. Εταιρία Η εν λόγω εταιρία δηλώνει στην οικονομική της προσφορά ότι οι συνολικές μικτές αποδοχές εργαζομένων που υπολογίζει ισούνται με $9.611,68\text{€} \times 20 \text{ μήνες} = 192.233,60\text{€}$ και άρα υπολείπονται του ελάχιστου νόμιμου κόστους μικτών αποδοχών κατά $(193.613,20\text{€} - 192.233,60\text{€}) 1.379,60\text{€}$. Ομοίως, υπολείπονται και οι ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένων αφού δηλώνει ότι θα καταβάλλει εισφορές ύψους $2.445,92\text{€} \times 20 \text{ μήνες} = 48.918,40\text{€}$ και άρα υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου κόστους εισφορών συμπεριλαμβανομένου κόστους εισφοράς υπέρ ΕΛΠΚ κατά $[(48.732,44\text{€} + 640,00\text{€}) - 48.918,40\text{€}] = 454,04\text{€}$. Συνολικά δε το εργατικό κόστος που υπολογίζει υπολείπεται του ελάχιστου νομίμου κατά $1.379,60\text{€} + 454,04\text{€} = 1.833,64\text{€}$.

3. Εταιρία Η εν λόγω εταιρία δηλώνει στην οικονομική της προσφορά ότι οι συνολικές μικτές αποδοχές εργαζομένων που υπολογίζει ισούνται με 191.616,52€ και άρα υπολείπονται του ελάχιστου νόμιμου κόστους μικτών αποδοχών κατά $(193.613,20\text{€} - 191.616,52\text{€}) 1.996,68\text{€}$. Ομοίως, υπολείπονται και οι ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένων αφού δηλώνει ότι θα καταβάλλει εισφορές ύψους 48.229,88€ και άρα υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου κόστους εισφορών κατά $(48.732,44\text{€} - 48.229,88\text{€}) = 502,56\text{€}$. Συνολικά δε το εργατικό κόστος που υπολογίζει υπολείπεται του ελάχιστου νομίμου κατά

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

1.996,68€ +502,56€= 2.499,24€. 4. Η εν λόγω εταιρία δηλώνει στην οικονομική της προσφορά ότι οι συνολικές μικτές αποδοχές εργαζομένων που υπολογίζει ισούνται με 192.779,80€ (9.638,99€ x 20 μήνες), και άρα υπολείπονται του ελάχιστου νόμιμου κόστους μικτών αποδοχών κατά (193.613,20€-192.779,80€) 833,40€. Ομοίως, υπολείπονται και οι ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένων αφού δηλώνει ότι θα καταβάλλει εισφορές ύψους 48.522,60€ και άρα υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου κόστους εισφορών κατά (48.732,44€- 48.522,60€) 209,84€. Συνολικά δε το εργατικό κόστος που υπολογίζει υπολείπεται του ελάχιστου νομίμου κατά 833,40 +209,84= 1.043,24 €. Τμήμα 4 ... Σύμφωνα με τον ως άνω πίνακα της Διακήρυξης απαιτούνταν 11 άτομα 5ωρης απασχόλησης Δευτέρα με Παρασκευή για 20 μήνες, συνεπώς, 11 άτομα x 5 ώρες x 5 ημέρες x 4,345 εβδομάδες μηνιαίως x 20 μήνες= 23.897,50 ώρες απασχόλησης στο σύνολο των 20 μηνών και 4 άτομα 4ωρης απασχόλησης Δευτέρα με Παρασκευή για 20 μήνες, συνεπώς, 4 άτομα x 4 ώρες x 5 ημέρες x 4,345 εβδομάδες μηνιαίως x 20 μήνες= 6.952,00 ώρες απασχόλησης στο σύνολο των 20 μηνών. Άρα συνολικά 30.849,50 ώρες απασχόλησης (6.952+23.897,50= 30.849,50 ώρες) Άρα: κόστος μικτών αποδοχών: 30.849,50 ώρες x 5,57€= 171.831,72€ μικτές αποδοχές. Επ' αυτού του ποσού υπολογίζονται εργοδοτικές εισφορές ύψους 25,17%, άρα 171.831,72€ x25,17%= 43.250,04€ εισφορές. Επιπλέον υπολογίζεται κόστος υπέρ ΕΛΠΚ 20,00€ ανά εργαζόμενο x 15 άτομα x 2 έτη= 600,00€. Συνεπώς το ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος για το συγκεκριμένο τμήμα διαμορφώνεται ως εξής: 171.831,72€ + 43.250,04€+ 600,00€= 215.681.76€. Αντίθετα, οι ακόλουθες εταιρίες υπολόγισαν εργατικό κόστος που υπολείπεται του ανωτέρω ελάχιστου νομίμου, και άρα δεν είναι σύμφωνο με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας: 1. Εταιρία: Η εν λόγω εταιρία δηλώνει στην οικονομική της προσφορά ότι οι συνολικές μικτές αποδοχές εργαζομένων που υπολογίζει ισούνται με 170.059,60€ και άρα υπολείπονται του ελάχιστου νόμιμου κόστους μικτών αποδοχών κατά (171.831,72€-170.059,60€) 1.772,12€ ευρώ. Ομοίως, υπολείπονται και οι ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένων αφού δηλώνει ότι θα καταβάλλει εισφορές ύψους 42.804,00€ και άρα υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου κόστους εισφορών κατά (43.250,04€-42.804,00€) 446,04€. Συνολικά δε το εργατικό κόστος που

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

υπολογίζει υπολείπεται του ελάχιστου νομίμου κατά 2.218,16€. 2. Εταιρία Όπως ήδη αναφέρθηκε, οι απασχολούμενοι καθαριστές στα κτίρια του ..., τα οποία είναι χώροι δημόσιας εκπαίδευσης, υπάγονται αναγκαστικά στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών και ασφαρίζονται αναλόγως (ποσοστό 24,69% για εργαζομένους πλήρους απασχόλησης και 25,17% για εργαζομένους μερικής απασχόλησης). Αντίθετα, η συγκεκριμένη εταιρία υπολογίζει τις εργοδοτικές εισφορές με βάση ποσοστό 23,02%, όπως προκύπτει από την οικονομική της προσφορά, στην οποία δηλώνει ότι υπολογίζει 174.985,44 € (135.552,10€+ 39.433,34€) μικτές αποδοχές και 40.039,75€ (31.016,71€+ 9.023,04€) εισφορές, συνεπώς 40.039,75€/174.985,44 €=22,88% (μικρότερο και του 23,02%!). Συνεπώς, οι ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένων που δηλώνει είναι 40.039,75€, και άρα υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου κόστους εισφορών κατά (43.250,04€- 40.039,75€) 3.210,29€. 3. ... Η εν λόγω εταιρία δηλώνει στην οικονομική της προσφορά ότι οι συνολικές μικτές αποδοχές εργαζομένων που υπολογίζει ισούνται με 171.092,00€ (6.626,80€ x20 +963,90€ x20 +963,90€ x20), και άρα υπολείπονται του ελάχιστου νόμιμου κόστους μικτών αποδοχών κατά (171.831,72€- 171.092,00€) 739,72€ ευρώ. Ομοίως, υπολείπονται και οι ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένων αφού δηλώνει ότι θα καταβάλλει εισφορές ύψους 43.063,80€ (1.667,97€ x20 +242,61€ x20 +242,61€ x20), και άρα υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου κόστους εισφορών κατά (43.850,04€- 43.063,80€) 786,24€. Συνολικά δε το εργατικό κόστος που υπολογίζει υπολείπεται του ελάχιστου νομίμου κατά $963,90 + 739,72 = 1.525,96€$.»

7. Επειδή, αναφορικά με τον ως άνω λόγο προσφυγής, στην διακήρυξη του διαγωνισμού ορίζονται τα εξής: «2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης όπως ορίζεται στην παράγραφο 2.3.1. της παρούσας και σύμφωνα με το Υπόδειγμα Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς (Παράρτημα ΙΙΙ) το οποίο οι οικονομικοί φορείς συμπληρώνουν για κάθε Τμήμα που επιθυμούν να συμμετέχουν και για κάθε Κτίριο ξεχωριστά. Οι Οικονομικοί Φορείς θα υποβάλλουν προσφορά για το Τμήμα ή για τα Τμήματα που επιθυμούν να συμμετέχουν, συμπληρώνοντας για κάθε Τμήμα, τον Πίνακα

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

του Παραρτήματος II του παρόντος. Οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς οφείλουν σύμφωνα με το άρθρο 68 του Ν.3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθ. 22 του Ν.4144/2013, να αναγράφουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων τα εξής α) Τον αριθμό των εργαζομένων β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο. Επισημαίνεται ότι τα εν λόγω στοιχεία α' έως στ' της προηγούμενης παραγράφου, έχουν συμπεριληφθεί στον Πίνακα της Οικονομικής Προσφοράς του Παραρτήματος II του παρόντος (ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α, ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ) και ως εκ τούτου δεν απαιτείται η υποβολή τους σε ξεχωριστό αρχείο. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως υποχρεούνται να επισυνάψουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. Στη σύμβαση που θα συναφθεί, περιλαμβάνονται τα στοιχεία α' έως στ' της προηγούμενης παραγράφου καθώς και ειδικός όρος για την εφαρμογή των διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου. Όταν δεν αναγράφονται τα ανωτέρω στοιχεία και όροι, η σύμβαση είναι άκυρη και απορρίπτεται η δαπάνη πληρωμής. Η οικονομική προσφορά υποβάλλεται ηλεκτρονικά επί ποινή απορρίψεως στον (υπο)φάκελο «Οικονομική Προσφορά». Α. Τιμές Η τιμή των παρεχόμενων υπηρεσιών θα δίνεται σε ευρώ (€) για κάθε Τμήμα χωριστά. Καθώς η οικονομική προσφορά δεν έχει αποτυπωθεί στο σύστημα αναλυτικά, ο προσφέρων θα επισυνάψει στον (υπο)φάκελο “οικονομική προσφορά” την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του ψηφιακά υπογεγραμμένη και τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία σε μορφή pdf (σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος III της παρούσας). Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%. Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται. Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στο άρθρο 1.3 της παρούσας Διακήρυξης.» Ετέρωθεν, όπως προκύπτει από την επισκόπηση του φακέλου της υπόθεσης, η αναθέτουσα αρχή διά του με αρ. πρωτ.: ΔΦ 14/ 20793 _ 11/11/2021 εγγράφου της απέστειλε ερώτημα στο Σ.ΕΠ.Ε ...σχετικά με τον κατώτατο μισθό και τις ασφαλιστικές εισφορές που αναλογούν. Σε απάντηση του ως άνω εγγράφου της αναθέτουσας αρχής, στο με αρ. πρωτ. ... εγγράφου του Σ.ΕΠ.Ε. αποτυπώνονται τα εξής: «Οι αποδοχές των μισθωτών που εργάζονται στις επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών Καθαριότητας είναι δυνατόν να καθορισθούν από κοινού με ελεύθερη συμφωνία και δεν θα πρέπει να υπολείπονται των κατώτατων μισθών και ημερομισθίων που καθορίζονται από την υπ' αριθμ. 4241/127/ 30.1.2019 Απόφαση Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 173), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 103 του Ν. 4172/2013 (Α167) όπως ισχύει. Σύμφωνα με την παραπάνω Απόφαση ο νόμιμος κατώτατος μισθός και το νόμιμο κατώτατο ημερομίσθιο για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας διαμορφώνονται ως εξής: ■ Για τους υπαλλήλους, ο κατώτατος μισθός ορίζεται στα 650,00 € (μικτά) και για την αναγωγή του μηνιαίου μισθού σε ωρομίσθιο: $650/25 \times 6/40 = 3,90\text{€}$ (μικτά) • Για τους εργατοτεχνίτες το κατώτατο ημερομίσθιο ορίζεται στα 29,04€ και για την αναγωγή του σε ωρομίσθιο: $29,04 \times 6/40 = 4,36\text{€}$ (μικτά). Ως προς τις τριετίες (υπολογιζόμενες στα καθοριζόμενα κατώτατα όρια και υπό την προϋπόθεση ότι έχουν διανυθεί μέχρι 14/02/2012) έχει εκδοθεί η αριθμ. 7613/19 Εγκύκλιος του Υπουργείου Εργασίας με την οποία καθορίζονται τα ποσά των μισθών και ημερομισθίων για όσους δεν έχουν τριετίες (μέχρι 14/02/2012) και για όσους

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

έχουν μέχρι τότε τριετίες. Σας επισυνάπτουμε πίνακα. Τα παραπάνω κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων ισχύουν και για τους εργαζόμενους σε επιχειρήσεις φύλαξης. Τα παραπάνω ημερομίσθια προσαυξάνονται α) κατά 25%, σύμφωνα με την αριθμ. 18310/46 Απόφαση Υπ. Οικονομίας & και Εργασίας σε περίπτωση που ο εργαζόμενος απασχοληθεί νύχτα από 22.00 μέχρι 06.00 και β) κατά 75% σύμφωνα με το άρθρο 2 του ΝΔ 3755/57 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σε περίπτωση που ο εργαζόμενος απασχοληθεί κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες εορτές. Ως Κυριακή θεωρείται το χρονικό διάστημα από τις 12 μ.μ. (24:00) του Σαββάτου μέχρι της 12 μ.μ. (24:00) της Κυριακής. Σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 3846/2010 η εργασία που παρέχεται την έκτη ημέρα της εβδομάδας κατά παράβαση του συστήματος της πενθήμερης εργασίας, αμείβεται με το καταβαλλόμενο ημερομίσθιο προσαυξημένο κατά 30%.» Από τη συνδυαστική εφαρμογή των ανωτέρω και την επισκόπηση των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης συνάγεται εν προκειμένω ότι η αναθέτουσα αρχή εφάρμοσε τα επιτασσόμενα σχετικά με το ελάχιστο εργατικό κόστος κατά την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των συμμετεχόντων και συνακολούθως ορθώς τις έκανε δεκτές, κατά το μέρος αυτό. Και τούτο ειδικότερα διότι, από την επισκόπηση των προσφορών των ως άνω συμμετεχόντων φορέων στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ προκύπτει ότι οι οικονομικές τους προσφορές, κατά πρώτον, ερείδονται στις εξής παραδοχές: α) το νόμιμο κατώτατο ημερομίσθιο για τους εργατοτεχνίτες ανέρχεται σε 4,36€ (μικτά), το οποίο άλλωστε αποδέχεται και ο προσφεύγων στη προσφυγή του, β) δίδεται προσαύξηση κατά 25%, στην περίπτωση που ο εργαζόμενος απασχοληθεί νύχτα από 22.00 μέχρι 06.00 και γ) δίδεται προσαύξηση κατά 75%, στην περίπτωση που ο εργαζόμενος απασχοληθεί κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες εορτές, κατά δεύτερον δε, αναγράφεται (και υπολογίζεται) στις προσφορές τους α) ο απαιτούμενος αριθμός των εργαζομένων β) οι ημέρες και τις ώρες εργασίας των γ) η συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι δ) το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων ε) το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά και στ) τα προσδιορισθέντα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, σύμφωνα με τα ειδικότερα επιτασσόμενα στο

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

κανονιστικό πλαίσιο της υπόψη διακήρυξης. Προσέτι, κρίνεται ότι ο σχετικός ισχυρισμός του προσφεύγοντος περί παραβίασης του νόμιμου/ ελάχιστου εργατικού κόστους από τις έτερες διαγωνιζόμενες εταιρείες προβάλλεται αορίστως και επομένως, κρίνεται απορριπτέος ως αναπόδεικτος και τούτο ειδικότερα διότι ο προσφεύγων, όπως βασίμως άλλωστε ισχυρίζονται και οι παρεμβαίνουσες εταιρείες, εν προκειμένω, ουδόλως προβάλλει συγκεκριμένη απόκλιση των οικονομικών προσφορών των, ούτε προσδιορίζει συγκεκριμένη πλημμέλεια τους, παρά μόνο αορίστως παραπονεείται ότι αποκλίνουν οι προσφορές τους των νομίμων. Σημειώνεται δε ότι, το γεγονός ότι κάποιος διαγωνιζόμενος έχει καταστρώσει την οικονομική προσφορά του κατά τρόπο διαφορετικό έναντι ανταγωνιστή του προσφέροντα, υπό την επιφύλαξη βέβαια τήρησης των απαιτήσεων που έχουν τεθεί στη Διακήρυξη και τη συμφωνία με την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, αποτελεί σύμφυτο χαρακτηριστικό και επομένως αναμενόμενο, της επιχειρηματικής δράσης που αναπτύσσουν οι οικονομικοί φορείς στο πεδίο των δημοσίων διαγωνισμών και της ελευθερίας να οργανώνουν κατά τρόπο υγιώς ανταγωνιστικό και επομένως βέλτιστο για τα συμφέροντα της αναθέτουσας αρχής που προκηρύσσει τον διαγωνισμό, πολλώ δε μάλλον όταν κριτήριο ανάθεσης αποτελεί αυτό της πλέον συμφέρουσας προσφοράς βάσει τιμής, ως στην εξεταζόμενη περίπτωση, έτσι ώστε η αναδοχή της σύμβασης να εξαρτάται ουσιαδώς από το μικρότερο ύψος των οικονομικών προσφορών (βλ. ΕΑ ΣτΕ 272/2008, ΑΕΠΠ 704/2018). Τούτων δοθέντων και αφού ο προσφεύγων εν προκειμένω δεν προσδιορίζει επακριβώς και με σαφήνεια ποιες συγκεκριμένα είναι οι αποκλίσεις των προσφορών των ανωτέρω διαγωνιζόμενων και ώδε παρεμβαίνουσών εταιρειών από τις αναγκαστικού δικαίου διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, αντιθέτως παραθέτει ποσά και προβαίνει σε γενικούς υπολογισμούς, που συνιστούν κατά την κρίση του το νόμιμο ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος για την υπόψη υπό ανάθεση σύμβαση, χωρίς εντούτοις να προσδιορίζει, να αιτιολογεί και εντέλει να αποδεικνύει, πως προκύπτουν τα παραπάνω ποσά και κυρίως γιατί η αφετηρία και βάση των υπολογισμών του καταδεικνύουν συγκεκριμένες αποκλίσεις εν προκειμένω των οικονομικών προσφορών των λοιπών, οι

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

οποίες αποκλίσεις αποτελούν και παραβίαση των νομίμων ισχυόντων, οι υπό κρίση λόγοι προσφυγής τυγχάνουν απορριπτέοι.

Κατά την μειοψηφούσα γνώμη της Προέδρου του Κλιμακίου Αθηνάς Μπουζιούρη, οι ισχυρισμοί της προσφυγής, με τους οποίους αμφισβητείται η εφαρμογή του ορθού ποσοστού ασφαλιστικών εισφορών από τις εταιρείες (σελ. 29 της προσφυγής) και ...(σελ. 31 της προσφυγής), για τις οποίες προβάλλεται συγκεκριμένα ότι κατήρτισαν την προσφορά τους, χωρίς να υπαγάγουν τους εργαζομένους στις ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, είναι ορισμένοι και εξεταστέοι κατ' ουσία.

8. Επειδή, σε ό,τι αφορά τους λόγους που προβάλλει ο προσφεύγων κατά της εταιρείας, λεκτέο ότι, ως προκύπτει από την επισκόπηση των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, η ως άνω εταιρεία έχει ήδη αποκλειστεί της διαγωνιστικής διαδικασίας δυνάμει της προσβαλλομένης με αριθμ. 7/11.2.2022 Θ.8ο Απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής του, κατ' αποδοχήν του από 17.1.2022 2^{ου} πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, συγκεκριμένα με την αιτιολογία ότι δεν πληροί το κριτήριο της πιστοληπτικής ικανότητας και συνεπώς η προσφορά της δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της διακήρυξης. Ενόψει των ανωτέρω, αλυσιτελώς προβάλλει ο προσφεύγων αιτιάσεις κατά της προσφοράς της ως άνω διαγωνιζόμενης και δη άνευ εννόμου συμφέροντος, δοθέντος ότι η εν λόγω εταιρεία δεν έχει προβεί σε άσκηση προδικαστικής προσφυγής και επομένως έχει καταστεί οριστικά αποκλεισθείσα. Συνακολούθως, η εξέταση του πρώτου και έβδομου λόγου καθ' ό μέρος αφορούν στην εταιρεία, καθώς και του τέταρτου, πέμπτου και έκτου λόγου προσφυγής του, για τους ανωτέρω λόγους, παρέλκει ως αλυσιτελής.

9. Επειδή, σε ό,τι αφορά την εταιρεία ισχυρίζεται περαιτέρω ο προσφεύγων ότι υπάρχει ουσιώδης ασάφεια στην οικονομική της προσφορά και αυτό διότι η τιμή που δηλώνει για το τμήμα 4 υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της προκείμενης διακήρυξης. Πιο συγκεκριμένα υποστηρίζει ο προσφεύγων ότι στην οικονομική προσφορά της εταιρίας ... για το τμήμα 4 εντοπίζονται ουσιώδεις αντιφάσεις και ανακολουθίες, με αποτέλεσμα να μην δύναται να προκύψει με ασφάλεια και σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, όπερ

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

καθιστά την προσφορά της απορριπτέα. Υποστηρίζει συναφώς ο προσφεύγων ότι στο αρχείο «Οικονομική προσφορά (ΤΜΗΜΑ 4)» εμπεριέχεται πίνακας, όπου δηλώνεται ρητά από την ως άνω εταιρεία πως η μηνιαία τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο ισούται με 1,43€. Όσον αφορά δε τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού του τμήματος 4, στη διακήρυξη προβλέπονται τα εξής: Καθαριότητα εγκαταστάσεων ... (43.700m²) 11 άτομα με 5ωρη 5νθήμερο, Καθαριότητα εγκαταστάσεων ... (5.950m²) 2 άτομα με 4ωρη 5νθήμερο, Καθαριότητα εγκαταστάσεων ... (3.000m²) 2 άτομα με 4ωρη 5νθήμερο, συνεπώς, τα συνολικά τ.μ. καθαρισμού για το συγκεκριμένο τμήμα είναι 52.650,00. Κατά τον προσφεύγοντα, η εν λόγω εταιρία θα έπρεπε να δηλώσει συνολική αξία έργου για ένα μήνα: $1,43\text{€} \times 52.650 \text{ τ.μ.} = 75.289,50\text{€}$ μηνιαίως, αντ' αυτού δηλώνει ότι η μηνιαία αμοιβή ισούται με 12.070,00€, ποσό που δεν συμβαδίζει με τα τετραγωνικά μέτρα του τμήματος 4 που ορίζονται στη Διακήρυξη και τη μηνιαία τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο που η ίδια δηλώνει. Συνεπεία των ανωτέρω ισχυρίζεται ο προσφεύγων ότι στην προσφορά της ως άνω εταιρείας υπάρχει ουσιώδης ασάφεια ως προς το ποια είναι εν τέλει η συνολική αξία έργου για ένα μήνα: Το ποσό των 75.289,50€, που αντιστοιχεί στη μηνιαία τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο που δηλώνει ή το ποσό των 12.070,00€, το οποίο αναφέρει στον πίνακα της οικονομικής της προσφοράς και δεν προκύπτει, κατά τα επικληθέντα από τον προσφεύγοντα, πώς υπολογίζεται, ασάφεια δε, που δεν δύναται να διορθωθεί/συμπληρωθεί εκ των υστέρων. Ισχυρίζεται επιπλέον ο προσφεύγων ότι εάν θεωρηθεί ότι το ορθό ποσό της συνολικής αξίας έργου για ένα μήνα είναι το ποσό των 75.289,50€, που αντιστοιχεί στη μηνιαία τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο που δηλώνει, τότε η προσφορά της εταιρίας ... είναι απορριπτέα και για τον λόγο ότι υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της διακήρυξης, αφού ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός για το τμήμα 4 ανέρχεται σε 254.500,00€ και εφόσον η εταιρία ... δηλώνει ρητά πως η μηνιαία τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο ισούται με 1,43€ και τα τετραγωνικά μέτρα είναι 52.650 τ.μ., η μηνιαία τιμή είναι $1,43\text{€} \times 52.650 \text{ τ.μ.} = 75.289,50\text{€}$, για 20 μήνες: $75.289,50\text{€} \times 20 = 1.505.790,00\text{€}$, ποσό που υπερβαίνει όμως κατά πολύ τον προϋπολογισμό της Διακήρυξης για το τμήμα 4 (254.500,00€), συνεπώς, κατά τον προσφεύγοντα, η προσφορά της εταιρίας ... είναι απορριπτέα και για αυτόν τον λόγο.

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

10. Επειδή, στην υπόψη διακήρυξη και σχετικά με το τιθέμενο ως άνω ζήτημα ορίζεται: «ΤΜΗΜΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ ... - (Α. ... - Β. ... - Γ. 4: ..., για είκοσι (20) μήνες, εκτιμώμενη αξία χωρίς ΦΠΑ 24%: 254.500,00€, με Φ.Π.Α 315.580,00€ [...] 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης όπως ορίζεται στην παράγραφο 2.3.1. της παρούσας και σύμφωνα με το Υπόδειγμα Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς (Παράρτημα ΙΙΙ) το οποίο οι οικονομικοί φορείς συμπληρώνουν για κάθε Τμήμα που επιθυμούν να συμμετέχουν και για κάθε Κτίριο ξεχωριστά. Οι Οικονομικοί Φορείς θα υποβάλλουν προσφορά για το Τμήμα ή για τα Τμήματα που επιθυμούν να συμμετέχουν, συμπληρώνοντας για κάθε Τμήμα, τον Πίνακα του Παραρτήματος ΙΙ του παρόντος. Οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς οφείλουν σύμφωνα με το άρθρο 68 του Ν.3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το αρθ.22 του Ν.4144/2013, να αναγράφουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων τα εξής α) Τον αριθμό των εργαζομένων β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο. Επισημαίνεται ότι τα εν λόγω στοιχεία α' έως στ' της προηγούμενης παραγράφου, έχουν συμπεριληφθεί στον Πίνακα της Οικονομικής Προσφοράς του Παραρτήματος ΙΙ του παρόντος (ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α, ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ) και ως εκ τούτου δεν απαιτείται η υποβολή τους σε ξεχωριστό αρχείο.» Περαιτέρω, στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης ορίζεται ειδικότερα, για το τμήμα 4: «Δ . Ε Γ Κ Α Τ Α Σ Τ Α Σ Ε Ι Σ ... - ... -... 1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Τμήμα 1 «...» Τέρμα ...,.... (43.700,00 m² συν τους εξωτερικούς χώρους περιμετρικά των κτηρίων): [...] Τμήμα 2 «...» ..., (3.000,00 m²) [...] Τμήμα 3 «...» ... (5.950,00 m²) [...] Ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός προσωπικού καθαριότητας:

Καθαριότητα εγκαταστάσεων ... (43.700m ²)	11 άτομα με 5ωρη 5νθήμερο
Καθαριότητα εγκαταστάσεων ... (5.950m ²)	2 άτομα με 4ωρη 5νθήμερο

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

Καθαριότητα εγκαταστάσεων ... (3.000m ²)	2 άτομα με 4ωρη 5νθήμερο
--	--------------------------

Από την επισκόπηση δε της προσφοράς της καθ'ής εταιρείας και ώδε παρεμβαίνουσας ... στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ για το τμήμα 4 (με αρ. ...) εμφανίζεται ότι στο υποβληθέν από αυτή, μεταξύ των άλλων ηλεκτρονικών αρχείων της προσφοράς της, ηλεκτρονικό αρχείο «Οικονομική Προσφορά (Τμήμα 4)» αποτυπώνονται σε πίνακα, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι:

3. Πίνακας Οικονομικής Προσφοράς

Κατηγορία Καθαριότητα	Περιγραφή Υπηρεσίας	Μηνιαίο Κόστος Αριθμητικώς	Μηνιαία Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	Συνολική Αξία Έργου για χρονικό διάστημα ενός μηνός
Καθαριότητα Κτιρίων ...	Καθαριότητα εγκαταστάσεων	12.070,00 €	1,43 €	12.070,00 €
	Σύνολο Αριθμητικώς	12.070,00 €	1,43 €	12.070,00 €
	Σύνολο Ολογράφως	ΔΩΔΕΚΑ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΒΔΟΜΗΝΤΑ ΕΥΡΩ	Ένα ευρώ και σαράντα τρία λεπτά	ΔΩΔΕΚΑ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΒΔΟΜΗΝΤΑ ΕΥΡΩ
	ΦΠΑ	2.896,80 €	0,34 £	2.896,80 €
	Συνολικό Κόστος	14.966,80 €	1,77 €	14.966,80

Εν συνεχεία δε του ως άνω πίνακα και από τα λοιπά στοιχεία που αποτυπώνονται στην οικονομική προσφορά της ανωτέρω, εμφανίζεται ότι δηλώνεται ως συνολικό κόστος άνευ ΦΠΑ το ποσό των 241.400,00€ και 299.336,00€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Ενόψει των ανωτέρω, καταρχάς ο προσφεύγων αβασίμως ισχυρίζεται ότι η προσφορά της ανωτέρω εταιρείας για το Τμήμα 4 της υπό ανάθεση σύμβασης ανεπίτρεπτα υπερβαίνει τον εκτιμώμενο στο κανονιστικό πλαίσιο της υπόψη διακήρυξης προϋπολογισμό, δοθέντος ότι η υποβληθείσα οικονομική προσφορά της, κατά τα ως άνω, εντάσσεται στο τεθέν εν προκειμένω όριο των 254.500,00€ άνευ ΦΠΑ και 315.580,00€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, αφού, ως προκύπτει από την επισκόπηση της προσφοράς της, το προσφερόμενο κόστος για το τμήμα 4 της υπό ανάθεση σύμβασης από την ώδε παρεμβαίνουσα είναι 241.400,00€ άνευ ΦΠΑ και 299.336,00€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Κατά δεύτερον, ο προσφεύγων αβασίμως προβάλλει ισχυρισμούς εν προκειμένω για ασάφεια

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

της οικονομικής προσφοράς της ανωτέρω κατά αυτό το σκέλος, στηριζόμενος σε κατά την κρίση του υπολογισμούς βάσει της δηλωθείσας από την ώδε παρεμβαίνουσα μηνιαίας τιμής ανά τετραγωνικό μέτρο που αποτυπώνεται στο πεδίο του ως άνω πίνακα (1,43), και τούτο διότι ερείδεται σε εσφαλμένη αφετηρία, δεδομένου ότι ρητώς και εναργώς συνάγεται καταρχήν από τον ανωτέρω πίνακα, η συνολική αξία του έργου για χρονικό διάστημα ενός μηνός, που ανέρχεται σε 12.070,00€. Η δε προσφερόμενη μηνιαία τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο (1,43) αντιστοιχεί στην μηνιαία τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο ανά άτομο. Άλλοις λόγους, ως βασίμως ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα, αποτελεί δυνατότητα των διαγωνιζόμενων η επιλογή του τρόπου υπολογισμού της μηνιαίας τιμής ανά τετραγωνικό μέτρο, αν δηλαδή θα υπολογιστεί με βάση τα συνολικά τετραγωνικά μέτρα των χώρων της υπό ανάθεση σύμβασης ή με βάση τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού που αντιστοιχούν ανά άτομο. Εν προκειμένω και καθώς η παρεμβαίνουσα εταιρεία κατά την εξαγωγή του εν λόγω κόστους υπολογίζει τη μηνιαία τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο με βάση τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, το προσφερόμενο μηνιαίο τίμημα της εταιρείας (12.070,00€) διαιρούμενο με τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο (8.448) έχει ως αποτέλεσμα 1,43€, όσο δηλαδή και η δηλωθείσα προσφερόμενη μηνιαία τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο, συνεπώς οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος περί ουσιωδών ασαφειών και ανεπίτρεπτης υπέρβασης της προϋπολογισθείσας δαπάνης του διαγωνισμού πρέπει να απορριφθούν ως νόμω και ουσία αβάσιμοι.

11. Επειδή, με τον τρίτο λόγο προσφυγής του, καθ' ό μέρος αφορά στην αποδοχή της προσφοράς της εταιρείας ... ισχυρίζεται συγκεκριμένα ο προσφεύγων ότι εσφαλμένως έγινε αποδεκτή η προσφορά της ανωτέρω δυνάμει της προσβαλλομένης απόφασης της αναθέτουσας αρχής, διότι η ως άνω διαγωνιζόμενη εσφαλμένως συμπλήρωσε το έντυπο της οικονομικής της προσφοράς, συνεπεία ασάφειας δε αυτής, η προσφορά της είναι απορριπτέα. Σχετικά με το ως άνω τιθέμενο ζήτημα και την αιτίαση του προσφεύγοντος, στην υπόψη διακήρυξη ορίζονται τα εξής: «2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης όπως ορίζεται στην

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

παράγραφο 2.3.1. της παρούσας και σύμφωνα με το Υπόδειγμα Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς (Παράρτημα ΙΙΙ) το οποίο οι οικονομικοί φορείς συμπληρώνουν για κάθε Τμήμα που επιθυμούν να συμμετέχουν και για κάθε Κτίριο ξεχωριστά. Οι Οικονομικοί Φορείς θα υποβάλλουν προσφορά για το Τμήμα ή για τα Τμήματα που επιθυμούν να συμμετέχουν, συμπληρώνοντας για κάθε Τμήμα, τον Πίνακα του Παραρτήματος ΙΙ του παρόντος. Οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς οφείλουν σύμφωνα με το άρθρο 68 του Ν.3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το αρθ. 22 του Ν.4144/2013, να αναγράφουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων τα εξής α) Τον αριθμό των εργαζομένων β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο. Επισημαίνεται ότι τα εν λόγω στοιχεία α' έως στ' της προηγούμενης παραγράφου, έχουν συμπεριληφθεί στον Πίνακα της Οικονομικής Προσφοράς του Παραρτήματος ΙΙ του παρόντος (ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α, ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ) και ως εκ τούτου δεν απαιτείται η υποβολή τους σε ξεχωριστό αρχείο. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. Στη σύμβαση που θα συναφθεί, περιλαμβάνονται τα στοιχεία α' έως στ' της προηγούμενης παραγράφου καθώς και ειδικός όρος για την εφαρμογή των διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου. Όταν δεν αναγράφονται τα ανωτέρω στοιχεία και όροι, η σύμβαση είναι άκυρη και απορρίπτεται η δαπάνη πληρωμής.» Από την επισκόπηση δε της προσφοράς της ανωτέρω διαγωνιζόμενης εταιρείας στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ (με αρ. 245409) εμφανίζεται ότι έχει υποβάλλει το ηλεκτρονικό αρχείο ΠΙΝΑΚΑΣ 3, όπου αποτυπώνεται η οικονομική της προσφορά κατά τα οριζόμενα στη διακήρυξη

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

«σύμφωνα με το Υπόδειγμα Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς (Παράρτημα III)», στο οποίο έντυπο ωστόσο δεν έχει συμπληρώσει ορθώς τα πεδία του πίνακα, ως βασίμως υποστηρίζει ο προσφεύγων. Ειδικότερα, στον ανωτέρω πίνακα υπάρχουν τα πεδία ΣΥΝΟΛΟ Α, ΣΥΝΟΛΟ Β, κ.ο.κ, στα οποία οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν να αθροίζουν τις τιμές της οικονομικής προσφοράς ανά πεδίο, δηλαδή $\text{ΣΥΝΟΛΟ Α} + \text{ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ} = \text{ΣΥΝΟΛΟ Β}$, $\text{ΣΥΝΟΛΟ Β} + \text{ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ} = \text{ΣΥΝΟΛΟ Γ}$ κ.λπ. Η ανωτέρω διαγωνιζόμενη ωστόσο συμπλήρωσε εσφαλμένα το έντυπο της οικονομικής προσφοράς της, διότι στα πεδία ΣΥΝΟΛΟ Α, ΣΥΝΟΛΟ Β κ.λπ., αντί να αθροίζει τα ποσά από τις προηγούμενες γραμμές του πίνακα ως όφειλε, προκειμένου να προκύπτει το επιμέρους σύνολο κάθε φορά, απλώς επαναλαμβάνει, ήτοι (ξανά)δηλώνει τα ποσά που αναφέρει στην αμέσως προηγούμενη γραμμή, λ.χ. στη γραμμή ΣΥΝΟΛΟ Β επαναλαμβάνει το ποσό που αναφέρει στη γραμμή ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ αντί να δηλώσει το συνολικό ποσό, ήτοι το άθροισμα των ποσών από ΣΥΝΟΛΟ Α και ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ κ.ο.κ. Συνεπεία των ανωτέρω, βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων ότι, ενόψει της αρχής της τυπικότητας, η προσφορά της εν λόγω εταιρίας είναι απορριπτή, διότι συντάχθηκε κατά παράβαση των όρων της προκείμενης διακήρυξης (2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών) και τούτο ειδικότερα διότι, από την προσφορά της δημιουργείται ασάφεια ως προς το ποια είναι η τιμή της προσφοράς της, όπερ άλλωστε είναι ουσιώδες και δεν χρήζει διόρθωσης μέσω της υποβολής διευκρινίσεων. Νομολογιακά, εξάλλου, γίνεται δεκτό ότι η ασυμφωνία του συνολικού προσφερόμενου τιμήματος στην οικονομική προσφορά οικονομικού φορέα με το άθροισμα των καταχωρήσεων στα επιμέρους πεδία και η μη αναγραφή κάθε κόστους που περιλαμβάνεται στην προσφορά κατά τρόπο αναλυτικό, αλλά η συμπερίληψή του μόνο στο συνολικό αποτέλεσμα, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ασάφεια ή σσωνος σημασίας ή ατέλεια ή επουσιώδης παράλειψη, που να μπορεί να συμπληρωθεί ή διευκρινιστεί (ΕΑ ΣτΕ 219/2017). Περαιτέρω, λεκτέο ότι μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ. συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι οικονομικής προσφοράς ή πολλώ δε μάλλον να καταλήξει στο να υποβάλει, στην πραγματικότητα, ο συγκεκριμένος προσφέρων νέα προσφορά (βλ. αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).» Τούτων δοθέντων, ο λόγος αυτός της προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός και συνεπώς η προσβαλλόμενη να ακυρωθεί κατά το μέρος αποδοχής της προσφοράς της ανωτέρω εταιρείας, για το τμήμα 4 της υπό ανάθεση σύμβασης.

12. Επειδή, με τον έβδομο λόγο προσφυγής του, καθ' ό μέρος αφορά στην αποδοχή της προσφοράς της εταιρίας, ισχυρίζεται ο προσφεύγων ότι εσφαλμένως έγινε αποδεκτή η προσφορά της ανωτέρω δύναμει της προσβαλλομένης απόφασης της αναθέτουσας αρχής, διότι η ως άνω διαγωνιζόμενη δεν υπέβαλε/ συμπεριέλαβε στον φάκελο της προσφοράς της, την απαιτούμενη ένορκη βεβαίωση για τις παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας, κατά παράβαση ρητής απαίτησης της προκείμενης διακήρυξης. Αναφορικά με το ως άνω τιθέμενο ζήτημα και την σχετική αιτίαση του προσφεύγοντος, στην υπόψη διακήρυξη ορίζονται τα εξής: «2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης” Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα. Οι οικονομικοί φορείς θα επισυνάψουν υποχρεωτικά στην ηλεκτρονική Τεχνική προσφορά τους ψηφιακά υπογεγραμμένα σε μορφή .pdf

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

συμπληρωμένο το συν/νο στη παρούσα υπόδειγμα φύλλο συμμόρφωσης του παραρτήματος VII της παρούσας που αφορά στα είδη των ομάδων -τμημάτων για τα οποία υποβάλλεται προσφορά. Επίσης με την ηλεκτρονική τεχνική προσφορά του ο συμμετέχων υποβάλλει ηλεκτρονικά όσα από τα απαιτούμενα έγγραφα που αναφέρονται στις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή.» Στο δε Παράρτημα I, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης, διατυπώνονται τα εξής: «Ε . Γ Ε Ν Ι Κ Ο Ι Ο Ρ Ο Ι. Οι προσφορές πρέπει να συνοδεύονται, επί ποινή απόρριψης αυτών, από φύλλο συμμόρφωσης, προς τις απαιτήσεις της προκήρυξης ως προς τον τρόπο παροχής υπηρεσιών, τον τεχνικό εξοπλισμό και τα υλικά καθαριότητας στο οποίο θα δίνονται απαντήσεις σε όλα τα σημεία των Τεχνικών Προδιαγραφών και όρων (με τη σειρά που αναγράφονται στο σχετικό παράρτημα), καθώς και σε κάθε άλλη τεχνική απαίτηση του ... που περιέχεται στη διακήρυξη. [...] Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται αμέσως μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προσφορών, να υποβάλει γραπτό αίτημα προς τη Δι.εύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για τη χορήγηση πιστοποιητικού, από το οποίο να προκύπτουν όλες οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος εκάστου των υποψηφίων αναδόχων. Το πιστοποιητικό αποστέλλεται στην αναθέτουσα αρχή μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή του σχετικού αιτήματος, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 68 παρ. 2.γ) του ν. 3863/2010. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της ανωτέρω προθεσμίας, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να προχωρήσει στη σύναψη της σύμβασης. Σύμφωνα με το άρθρο 68 παρ. 2 γ του ν. 3863/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 39 παρ. Β του Ν. 4488/2017 (ΦΕΚ Α 137/13.9.2017): «Η αναθέτουσα αρχή αποκλείει από τη σύναψη της σύμβασης τις υποψήφιες εταιρίες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης εάν έχουν επιβληθεί σε βάρος τους, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς, τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά, από τρεις

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

(3) διενεργηθέντες ελέγχους ή δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποκλείσει από τη σύναψη της σύμβασης τις υποψήφιες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης: αα) οι οποίες έχουν κηρυχθεί έκπτωτες κατ' εφαρμογή της παραγράφου 7 του παρόντος μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς ή ββ) στις οποίες έχει επιβληθεί η κύρωση της προσωρινής διακοπής της λειτουργίας συγκεκριμένης παραγωγικής διαδικασίας ή τμήματος ή τμημάτων ή του συνόλου της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης κατ' εφαρμογή της παρ. 1B του άρθρου 24 του ν. 3996/2011 (Α' 170) μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς.». Για το χρονικό διάστημα που δεν καλύπτεται από το «Μητρώο Παραβατών Εταιρειών Παροχής Υπηρεσιών Καθαρισμού ή/και Φύλαξης» οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού προσκομίζουν υποχρεωτικά ένορκη βεβαίωση του νομίμου εκπροσώπου αυτών ενώπιον συμβολαιογράφου, περί μη επιβολής σε βάρος τους πράξης επιβολής προστίμου για παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας» [Βλ. άρθρο 68 παρ. 2 δ του ν. 3863/2010, όπως προστέθηκε με την παράγραφο 2 άρθρου 22 του Ν. 4144/2013 (ΦΕΚ Α 88/18.4.2013)].» Από την γραμματική ερμηνεία των προπαρατεθέντων όρων της διακήρυξης, συνάγεται ότι οι συμμετέχοντες θα πρέπει με την υποβολή της προσφοράς τους και για το χρονικό διάστημα που δεν καλύπτεται από το «Μητρώο Παραβατών Εταιρειών Παροχής Υπηρεσιών Καθαρισμού ή/και Φύλαξης», να προσκομίζουν ένορκη βεβαίωση του νομίμου εκπροσώπου αυτών ενώπιον συμβολαιογράφου, περί μη επιβολής σε βάρος τους πράξης επιβολής προστίμου για παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, ως βασίμως δε ισχυρίζεται ο προσφεύγων η προσφορά που παραβιάζει την κατά τα ως άνω απαίτηση της διακήρυξης, ενόψει της αρχής της τυπικότητας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, πρέπει να απορριφθεί, διότι δεν έχει υποβληθεί ρητώς

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

αξιούμενο από τη Διακήρυξη έγγραφο. Από την επισκόπηση δε της προσφοράς της ανωτέρω διαγωνιζόμενης εταιρείας ... στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ (με αρ. 245409) εμφανίζεται ότι δεν έχει υποβάλλει το σχετικό απαιτούμενο έγγραφο/ αρχείο, επί ποινή απόρριψης της προσφοράς της. Ενόψει των ανωτέρω, ο λόγος αυτός της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός και επομένως η προσφυγή κατά αυτό το σκέλος και αίτημα της να γίνει δεκτή και να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενες κατά το μέρος αποδοχής της προσφοράς της εταιρείας ...

13. Επειδή, περαιτέρω, η δεύτερη ως άνω προσφεύγουσα εταιρεία ... στρέφεται διά της ασκηθείσας προσφυγής της κατά των με αρ. 7/11.2.2022 και με αρ. 18/11.4.2022 αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής διά των οποίων αναδεικνύεται προσωρινή ανάδοχος και εν συνεχεία οριστική ανάδοχος για το Τμήμα 4, η εταιρεία ..., με άμεσο, προσωπικό και ενεστώδες έννομο συμφέρον, έχοντας υποβάλλει προσφορά για το ως άνω τμήμα η οποία και έγινε αποδεκτή, είναι δε δεύτερη στη σειρά κατάταξης μετά την αναδειχθείσα ως άνω οριστική ανάδοχο, ως έχουσα την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Πιο συγκεκριμένα, με τον πρώτο λόγο προσφυγής της ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι η οικονομική προσφορά της εταιρείας, έχει πλημμέλειες που την καθιστούν απορριπτέα, κατά δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής, καθώς οι πλημμέλειες αυτές αφορούν σε παράβαση ρητού όρου της διακήρυξης και των επ' αυτής διευκρινίσεων που δόθηκαν από την αναθέτουσα αρχή, οι οποίες συναποτελούν -με τις οικείες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών κανονιστικών πράξεων το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού. Η παράβαση αυτή έγκειται, κατά τα ιστορούμενα στην εξεταζόμενη προσφυγή, στον μη συνυπολογισμό στην οικονομική προσφορά της ως άνω εταιρείας της δαπάνης για αποδοχές και ασφαλιστικές εισφορές του εργαζομένου που θα ασχοληθεί με τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του επόπτη, όπως αυτά ορίζονται στη διακήρυξη. Ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι η εν λόγω δαπάνη βαρύνει, σύμφωνα με τον όρο 6.1 της διακήρυξης, τον ανάδοχο και θα έπρεπε να υπολογιστεί στο εργατικό κόστος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 και όπως ορίζεται στις διευκρινίσεις της αναθέτουσας αρχής επί των όρων της διακήρυξης που αναρτήθηκαν στο ηλεκτρονικό σύστημα του

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

διαγωνισμού, ωστόσο, στην οικονομική προσφορά της ανωτέρω εταιρείας, η δαπάνη για την απασχόληση του επόπτη δεν περιλαμβάνεται στο κονδύλιο που αφορά τις πάσης φύσεως αποδοχές και τις αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. Επισημαίνει επιπροσθέτως η προσφεύγουσα ότι η δαπάνη για την απασχόληση του επόπτη δεν περιλαμβάνεται σε οποιοδήποτε άλλο κονδύλιο της οικονομικής προσφοράς της ανωτέρω εταιρείας, ούτε σε εκείνο που αφορά το διοικητικό κόστος, το οποίο μάλιστα (όπως εκτίθεται στον δεύτερο λόγο της προσφυγής της) είναι ανεπαρκές και δεν καλύπτει τις λοιπές απαιτήσεις -τις υπαγόμενες στο διοικητικό κόστος της σύμβασης-, όπως αυτές ορίζονται στην υπόψη διακήρυξη και υπολογίζονται βάσει των δεδομένων των τεχνικών προδιαγραφών, των στοιχείων της προσφοράς της εν λόγω εταιρείας και των διδαγμάτων της κοινής πείρας. Με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής της η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η οικονομική προσφορά της εταιρείας, είναι υπερβολικά χαμηλή, καθώς το ποσό που περιλαμβάνεται σ' αυτή για διοικητικό κόστος δεν καλύπτει τις απαιτήσεις της υπό ανάθεση σύμβασης. Πιο συγκεκριμένα διατείνεται η προσφεύγουσα ότι η ως άνω εταιρεία και ήδη παρεμβαίνουσα έχει περιλάβει στην οικονομική της προσφορά της για το Τμήμα 4 του διαγωνισμού δαπάνη για διοικητικό κόστος ανερχόμενη σε 3.136,00€, ποσό στο οποίο περιλαμβάνεται, όπως η ίδια δηλώνει, η δαπάνη της ασφαλιστικής εισφοράς υπέρ ΕΛΠΚ και η αναλογική δαπάνη των δημοσιεύσεων της διακήρυξης, εντούτοις η δαπάνη αυτή δεν επαρκεί για την κάλυψη του διοικητικού κόστους της σύμβασης, το οποίο υπολογίζεται βάσει των απαιτήσεων της διακήρυξης, όπως αυτές ορίζονται στους όρους της και προκύπτουν από την περιγραφή του αντικείμενου της σύμβασης, τις τεχνικές προδιαγραφές, τα στοιχεία της προσφοράς της ως άνω εταιρείας και τους κανόνες της λογικής. Το ελάχιστο απαιτούμενο διοικητικό κόστος για την παροχή των υπό ανάθεση υπηρεσιών για το Τμήμα 4 της διακήρυξης, κατά τα επικληθέντα στη προσφυγή, ανέρχεται σε ποσό τουλάχιστον 4.506,62€, όπως προκύπτει από τις επιμέρους δαπάνες που πρέπει να ληφθούν υπόψη για τον υπολογισμό του και παραθέτει η προσφεύγουσα στη προσφυγή της, ως εξής: 1. Δαπάνη για τις δημοσιεύσεις της προκήρυξης στον ελληνικό τύπο, 2. Εισφορά υπέρ Ειδικού Λογαριασμού Παιδικών Κατασκηνώσεων (Ε.Λ.Π.Κ.), 3.

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

Προμήθειες εγγυητικών επιστολών συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, 4. Κόστος ασφαλιστηρίου συμβολαίου, 5. Φόρος εισοδήματος, 6. Δαπάνη για τεχνικό ασφαλείας και γιατρό εργασίας, 7. Δαπάνη για στολή εργασίας και παπούτσια εργασίας, 8. Δαπάνες για αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών, 9. Δαπάνες για αναπλήρωση προσωπικού, 10. Λοιπές δαπάνες περιλαμβανόμενες στο διοικητικό κόστος. Ενόψει των ανωτέρω, υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι εν προκειμένω η αναθέτουσα αρχή όφειλε, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, να εξετάσει αν η προσφορά της εταιρείας ... περιέχει ενδείξεις ικανές να δημιουργήσουν την υποψία ότι ενδέχεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλή και να προβεί στη διαδικασία που ορίζεται στις διατάξεις του ανωτέρω άρθρου για τον έλεγχο και την αξιολόγησή της.

14. Επειδή, η Διακήρυξη, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους διαγωνιζόμενους (ΕΑ ΣΤΕ 352/2016, 53/2011, ΣΤΕ 3669/2015, 5022/2012), ορίζει, σχετικά με το τιθέμενο εν προκειμένω με τον πρώτο λόγο προσφυγής ζήτημα, τα εξής: «2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης” Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα [...] 6. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ 6.1 Παρακολούθηση της σύμβασης Η παρακολούθηση της εκτέλεσης της σύμβασης και η διοίκηση αυτής θα διενεργηθεί από τον προϊστάμενο του αρμοδίου Τμήματος Συντήρησης, ο ρόλος του οποίου θα είναι, ενδεικτικά, η παρακολούθηση, καθώς και ο έλεγχος της συμμόρφωσης του αναδόχου με τους όρους της σύμβασης. Επιπλέον, θα εισηγείται στο αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο «Διοικούσα Επιτροπή» του ..., για όλα τα ζητήματα που αφορούν στην προσήκουσα εκτέλεση όλων των όρων της σύμβασης και στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων του αναδόχου, στη λήψη των επιβεβλημένων μέτρων

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

λόγω μη τήρησης των ως άνω όρων και ιδίως για ζητήματα που αφορούν σε τροποποίηση του αντικειμένου και παράταση της διάρκειας της σύμβασης, υπό τους όρους του άρθρου 132 του ν. 4412/2016. Η αρμόδια Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και Υποδομών μπορεί, με απόφασή της, καθώς οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών απαιτούν συνεχή παρακολούθηση σε ημερήσια βάση, να ορίζει για την παρακολούθηση της σύμβασης ως επόπτη με καθήκοντα εισηγητή υπάλληλο της υπηρεσίας. Τα καθήκοντα του επόπτη είναι, ενδεικτικά, η πιστοποίηση της εκτέλεσης του αντικειμένου της σύμβασης, καθώς και ο έλεγχος της συμμόρφωσης του αναδόχου με τους όρους της σύμβασης. Με εισήγηση του επόπτη η υπηρεσία που διοικεί τη σύμβαση μπορεί να απευθύνει έγγραφα με οδηγίες και εντολές προς τον ανάδοχο που αφορούν στην εκτέλεση της σύμβασης. Για την προσήκουσα και έγκαιρη παραλαβή των υπηρεσιών τηρείται από τον ανάδοχο ημερολόγιο στο οποίο καταγράφονται η τμηματική εκτέλεση του αντικειμένου της σύμβασης, η καθημερινή απασχόληση του προσωπικού σε αριθμό και ειδικότητα, έκτακτα συμβάντα και άλλα στοιχεία που σχετίζονται με την εκτέλεση της σύμβασης. Το ημερολόγιο συνυπογράφεται από τον επόπτη της σύμβασης, που μπορεί να σημειώσει επί αυτού παρατηρήσεις για την τήρηση των όρων της σύμβασης και φυλάσσεται στον χώρο εκτέλεσης της υπηρεσίας ή όταν αυτό δεν είναι εφικτό προσκομίζεται από τον ανάδοχο στη έδρα της υπηρεσίας, εφόσον τούτο ζητηθεί. Οι καταγραφές του αποτελούν στοιχείο για την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης από την επιτροπή παραλαβής. Για την προσήκουσα και έγκαιρη παραλαβή των υπηρεσιών ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει επόπτη υπάλληλο για την επίβλεψη της εκτέλεσης της σύμβασης και επικοινωνία με τα όργανα που έχουν ορισθεί ειδικά για να επιβλέπουν την εκτέλεση της σύμβασης και είναι υπεύθυνα για την παρακολούθηση της ορθής εκτέλεσης των υποχρεώσεων του Αναδόχου. Το κόστος του επόπτη βαρύνει τον Ανάδοχο.» Περαιτέρω στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης της προκείμενης διακήρυξης ορίζεται: «... Β . Ε Γ Κ Α Τ Α Σ Τ Α Σ Ε Ι Σ ... [...] Β.1.3. Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει έναν επόπτη με πεντάωρη απασχόληση καθ' όλη τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας του προσωπικού του για την επίβλεψη του έργου και καθημερινή συνεχή επικοινωνία με τα

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

αρμόδια όργανα του ..., πέραν του προβλεπόμενου αριθμού των δεκαέξι (16) απασχολούμενων στην καθαριότητα ατόμων. Ο επόπτης υποχρεούται να καταθέτει στα αρμόδια όργανα της ... στις 8.00 π.μ. την 1η εργάσιμη μέρα κάθε μήνα ονομαστική κατάσταση με την κατανομή των απασχολούμενων εργαζομένων ανά περιοχή ευθύνης τους για τον καθαρισμό των χώρων της [...] Γ. Ε Γ Κ Α Τ Α Σ Τ Α Σ Ε Ι Σ ... - ... - ... Για την κάλυψη των αναγκών σε καθαριότητα των εγκαταστάσεων της ... του ... απαιτείται κατά ελάχιστο η πενθήμερη απασχόληση Δευτέρα έως Παρασκευή δέκα (10) ατόμων πεντάωρης πενθήμερης απασχόλησης στην Πανεπιστημιούπολη ..., δύο (2) ατόμων τετράωρης πενθήμερης απασχόλησης στις εγκαταστάσεις στη ... και ενός (1) ατόμου τετράωρης πενθήμερης απασχόλησης στο κτίριο στο Ισχύουν οι προδιαγραφές και ο ζητούμενος εξοπλισμός του τμήματος της ..., εκτός από το πλήθος των εργαζομένων.» Από τη γραμματική ερμηνεία των ανωτέρω κανονιστικού περιεχομένου όρων της διακήρυξης προκύπτει καταρχήν ότι οι προσφορές των συμμετεχόντων θα πρέπει να είναι σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης» στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, βάσει των οποίων αξιολογείται και η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα. Στο δε Παράρτημα, ως εμφανίζεται κατά τα προπαρατεθέντα για το τμήμα 2 και 3 της υπό ανάθεση σύμβασης, ορίζονται τα ειδικότερα απαιτούμενα για τον ορισθέντα από τον ανάδοχο επόπτη. Ειδικότερα δε για το τμήμα 2 της προκείμενης υπό ανάθεση σύμβασης, που αφορά στις εγκαταστάσεις ..., ορίζεται ρητώς και σαφώς ότι ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει έναν επόπτη με πεντάωρη απασχόληση καθ' όλη τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας του προσωπικού του για την επίβλεψη του έργου και καθημερινή συνεχή επικοινωνία με τα αρμόδια όργανα του ..., πέραν του προβλεπόμενου αριθμού των δεκαέξι (16) απασχολούμενων στην καθαριότητα ατόμων, ενώ για το τμήμα 3 που αφορά στις εγκαταστάσεις ... - ... - ... ορίζεται ότι ισχύουν οι προδιαγραφές και ο ζητούμενος εξοπλισμός του τμήματος της ..., ήτοι του ως άνω τμήματος 2, εκτός από το πλήθος των εργαζομένων. Ενόψει των ανωτέρω και δεδομένου ότι, σε κάθε περίπτωση, η

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

αρχή της διαφάνειας, προϋποθέτει ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στη Διακήρυξη του Διαγωνισμού ή στη Συγγραφή Υποχρεώσεων, κατά τρόπο ώστε να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, ούτως ώστε να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός έλεγχος του εάν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση, βασίμως ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα ότι, αφού στην υπόψη διακήρυξη καθορίζονται ξεχωριστές και διακριτές τεχνικές προδιαγραφές για κάθε τμήμα αυτής και συγκεκριμένα, από τις ανωτέρω προδιαγραφές προκύπτει ρητώς και εναργώς ότι στα τμήματα 2 και 3 απαιτείται η απασχόληση επόπτη «...με πεντάωρη απασχόληση καθ' όλη τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας του προσωπικού του για την επίβλεψη του έργου και καθημερινή συνεχή επικοινωνία με τα αρμόδια όργανα του ..., πέραν του προβλεπόμενου αριθμού...», η κατά τα ως άνω απαίτηση δεν αφορά στο τμήμα 4, για το οποίο παραπονεΐται η προσφεύγουσα. Εξάλλου, και στο από 15.10.2021 Υπηρεσιακό Σημείωμα διά του οποίου δίδονται διευκρινήσεις, από την αναθέτουσα αρχή, διατυπώνεται συγκεκριμένα: «3) Το κόστος του «επόπτη» θα πρέπει να υπολογιστεί στο εργατικό κόστος και όχι στο διοικητικό κόστος. [...] 7) Σύμφωνα με τη διακήρυξη στη σελ. 79 του pdf (ή 76 στο υποσέλιδο) για τις προδιαγραφές «για τις εγκαταστάσεις ...-... - ... ισχύουν οι προδιαγραφές και ο ζητούμενος εξοπλισμός του τμήματος της ..., εκτός από το πλήθος των εργαζομένων. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής: Σύμφωνα και κατά αντιστοιχία με την παρ. Β.1.3 των προδιαγραφών της ..., ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει έναν επόπτη με πεντάωρη απασχόληση καθ' όλη τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας του προσωπικού του για την επίβλεψη του έργου και καθημερινή συνεχή επικοινωνία με τα αρμόδια όργανα του ..., πέραν του προβλεπόμενου αριθμού των δεκατριών (13) απασχολούμενων στην καθαριότητα ατόμων για ...,..... [...]». Από τη γραμματική διατύπωση των ως άνω διευκρινήσεων συνάγεται ότι, αφενός το κόστος του «επόπτη» θα πρέπει να υπολογιστεί στο εργατικό κόστος, αφετέρου η εν λόγω απαίτηση και συνακόλουθο κόστος

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

εντάσσεται και προϋποθέτει την υποβολή προσφοράς για το τμήμα 2 ή το τμήμα 3, ... και ..., ..., ...αντιστοίχως, ως εμφανίζεται από τις επεξηγήσεις της αναθέτουσας αρχής. Ετέρωθεν, ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος του καλόπιστου συμμετέχοντα, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών (ΕΑ ΣΤΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Συνεπεία τούτων, ο πρώτος λόγος της προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

15. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο προσφυγής της η προσφεύγουσα παραπονείται ότι το δηλωθέν από την ώδε παρεμβαίνουσα διοικητικό κόστος, είναι ανεπαρκές και δεν καλύπτει τις προσδιορισθείσες στη διακήρυξη λοιπές απαιτήσεις, τις υπαγόμενες στο διοικητικό κόστος της σύμβασης, με συνέπεια η οικονομική προσφορά της αναδειχθείσας οριστικής αναδόχου εταιρείας ..., να είναι υπερβολικά χαμηλή και να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016 περί ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών. Από την επισκόπηση των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης και δη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ (με αρ. ...) προκύπτει ότι στην οικονομική της προσφορά έχει υποβάλλει το ηλεκτρονικό αρχείο «Οικονομική προσφορά (ΤΜΗΜΑ 4)», όπου μεταξύ των λοιπών στοιχείων της προσφοράς της, δηλώνει ως εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών (για το τμήμα 4) το ποσό των 3.136,00€ άνευ ΦΠΑ και 3.888,64€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Καταρχήν το ως άνω δηλωθέν ποσό παρουσιάζεται ως εύλογο και σύμφωνο με τις απαιτήσεις της διακήρυξης και των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 22 του Ν. 4144/2013, όπου ορίζονται ρητά τα κάτωθι: «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων.» Κατά δεύτερον, αβασίμως βάλλει η προσφεύγουσα κατά της αναθέτουσας αρχής που δυνάμει της προσβαλλομένης έκανε αποδεκτή την προσφορά της παρεμβαίνουσας, καθ' ό μέρος έκρινε ότι το δηλωθέν από αυτή ποσοστό διοικητικού κόστους είναι εύλογο και σύμφωνο με τις απαιτήσεις της διακήρυξης, παραθέτοντας εν προκειμένω τα επιμέρους κόστη τα οποία κατά την δική της κρίση συνιστούν το επιμέρους κονδύλι του διοικητικού κόστους. Και τούτο διότι οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ερείδονται σε εσφαλμένη νομική και λογική αφετηρία, ήτοι στο συμπέρασμα από πλευράς της ότι οι παρατεθέντες, κατά την κρίση της, υπολογισμοί της για τα επιμέρους κόστη του διοικητικού κόστους, είναι και οι αντικειμενικοί και εν προκειμένω απαιτούμενοι για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης και συνεπώς οφείλει η παρεμβαίνουσα εταιρεία να συμπεριλάβει τα εν λόγω ποσά αντί του ποσού που τελικά υπολόγισε στην οικονομική της προσφορά, προκειμένου να καλύψει το διοικητικό κόστος της εν λόγω σύμβασης. Αντιθέτως, το δηλωθέν από την παρεμβαίνουσα διοικητικό κόστος ποσού 3.136,00€ για 20 μήνες, δηλαδή 156,80€ μηνιαίως εμφανίζεται εύλογο, αναλογούν και επαρκές, σε ικανοποίηση των όρων και απαιτήσεων της υπόψη διακήρυξης. Ειδικότερα και σε αντίκρουση των όσων η προσφεύγουσα υποστηρίζει για τα επιμέρους κονδύλια που πρέπει να απαρτίζουν και να αθροίζουν στο ποσό του διοικητικού κόστους, η παρεμβαίνουσα βασίμως ισχυρίζεται τα κάτωθι: Το δηλωθέν ως διοικητικό κόστος εκτέλεσης της σύμβασης ανέρχεται σε 3.136,00€ για 20 μήνες, ήτοι σε 156,80€ μηνιαίως, και συμπεριλαμβάνει (α) το κόστος έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, εγγυητικής επιστολής καλής

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

εκτέλεσης και κόστος έκδοσης βεβαίωσης πιστοληπτικής ικανότητας, (β) την εισφορά υπέρ ΕΛΠΚ για 15 άτομα φυσική παρουσία, (γ) το αναλογικό κόστος δημοσίευσης της διακήρυξης, (δ) την αναλογική επιβάρυνση του έργου για κόστος ασφάλισης (ε) την αναλογική επιβάρυνση του έργου για ιατρό εργασίας και τεχνικό ασφαλείας (στ) το αναλογικό κόστος επόπτευσης του έργου, (ζ) την κάλυψη έκτακτων περιστατικών και (η) τα λοιπά λειτουργικά έξοδα εταιρείας. Πιο συγκεκριμένα, το κόστος έκδοσης και διατήρησης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, ανέρχεται στο ποσό των 150,00€ για ολόκληρο το χρονικό διάστημα εκτέλεσης της σύμβασης (ήτοι 5.090,00€ ποσό εγγυητικής επιστολής συμμετοχής X 0,25% κόστος προμήθειας εγγυητικής επιστολής συμμετοχής ανά αδιαίρετο τρίμηνο, σύμφωνα με την εν ισχύ συμφωνία σχετικά με τις προμήθειες εγγυητικών επιστολών που έχει η παρεμβαίνουσα εταιρεία συνάψει με την τράπεζα ... = 12,73€, με κατώτατο όριο χρέωσης τα 30,00€ ανά αδιαίρετο τρίμηνο και ως εκ τούτου: 30,00 € ανά αδιαίρετο τρίμηνο X 5 αδιαίρετα τρίμηνα από 20/10/2021 - 30/11/2022 χρόνος ισχύος εγγυητικής επιστολής συμμετοχής = 150,00 € για όλο το χρονικό διάστημα εκτέλεσης της σύμβασης. Σημειώνει δε συναφώς η ώδε παρεμβαίνουσα ότι ως έχει προγραμματίσει σε περίπτωση που αναδειχθεί ανάδοχος του υπό ανάθεση έργου, θα εκδώσει από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, με ελάχιστη προμήθεια, δεδομένου ότι για την έκδοση γραμματίου σύστασης παρακαταθήκης καταβάλλονται δικαιώματα κατά τη σύσταση 5% επί του ποσού παρακατάθεσης, ως εκ τούτου για την εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, ποσού 10.180,00€ (254.500,00 € εκτιμώμενη αξία της σύμβασης x 4 %), το κόστος έκδοσης γραμματίου παρακαταθήκης ανέρχεται στο ανώτατο εκ του νόμου ποσό παρακαταθήκης, ύψους 50,00 €. Επίσης έχει υπολογίσει αναλογικό κόστος επιβάρυνσης του υπό κρίση τμήματος, για την έκδοση των σχετικών βεβαιώσεων πιστοληπτικής ικανότητας από τις τράπεζες Πειραιώς, Optima και Eurobank όπως προσκόμισε για τη συμμετοχή της και στα τρία τμήματα του διαγωνισμού που συμμετείχε (τμήματα 1, 2 και 4 - η κάθε βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας εκδόθηκε για τη συμμετοχή μας και στα τρία τμήματα) και συγκεκριμένα: 50,00 € ανά βεβαίωση X 3 βεβαιώσεις = 150,00 € X 31,71% ποσοστό που αναλογεί στην υπόψη σύμβαση για το

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

τμήμα 4 = 47,57 € για βεβαιώσεις πιστοληπτικής ικανότητας. Επομένως για το συνολικό κόστος έκδοσης και διατήρησης εγγυητικών επιστολών συμμετοχής και καλής εκτέλεσης και την αναλογική επιβάρυνση του υπό κρίση τμήματος για την έκδοση βεβαιώσεων πιστοληπτικής ικανότητας θα απαιτηθεί το συνολικό ποσό των 247,57 € (150,00 € + 50,00 € + 47,57 €). Κατά δεύτερον, η ως άνω εταιρεία και αναδειχθείσα οριστική ανάδοχος για τα τμήματα 1 και 4, έχει υπολογίσει το κόστος της ειδικής εισφοράς παιδικών κατασκηνώσεων (ΕΛΠΚ) για 15 άτομα φυσική παρουσία, ποσού 600,00 € συνολικά και συγκεκριμένα 20,00 € ετησίως ανά άτομο σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία $X 15 \text{ άτομα φυσική παρουσία} X 2 \text{ έτη (έτος 2022 και έτος 2023)} = 300,00 \text{ €} X 2 = 600,00 \text{ €}$ συνολικά. Κατά τρίτον, συμμορφούμενη με τις απαιτήσεις της διακήρυξης, έχει υπολογίσει στο διοικητικό κόστος, αναλογικό κόστος επιβάρυνσης του τμήματος για τη δημοσίευση της διακήρυξης και συγκεκριμένα 3.097,52 €, όπως καθορίστηκε από την αναθέτουσα αρχή με το από 15.10.2021 έγγραφο παροχής διευκρινήσεων $X 31,71 \%$ ποσοστό που αναλογεί στην υπόψη σύμβαση για το τμήμα 4 = 982,22 €. Επιπροσθέτως, η εν λόγω εταιρεία δεν επιβαρύνεται με επιπρόσθετο κόστος έκδοσης ασφαλιστηρίου συμβολαίου, καθώς το υπό ανάθεση έργο θα συμπεριληφθεί στο εν ισχύ ασφαλιστήριο συμβόλαιο με την «...». Η παρεμβαίνουσα επισυνάπτει στη παρέμβαση της το ασφαλιστήριο συμβόλαιο με την «...», στο οποίο ασφαλίζεται η ίδια με συνασφαλιζόμενες τις εταιρείες «...», «...» και «...» και στο οποίο ασφαλίζονται όλα τα έργα που εκτελούν οι ανωτέρω εταιρείες. Ο συνολικός καθαρός τζίρος των παραπάνω εταιρειών επί του οποίου έχει υπολογισθεί το καταβαλλόμενο ασφάλιστρο ανέρχεται στο ποσό των 15.000.000€, το δε καταβαλλόμενο ασφάλιστρο έχει συμφωνηθεί στο ποσό των 36.500,00€. Επομένως το κόστος ασφαλιστικής κάλυψης με το οποίο επιβαρύνεται η εν λόγω σύμβαση ανέρχεται στο ποσό των $[(241.400,00 \text{ €} X 36.500,00 \text{ €}) : 15.000.000,00 \text{ €}] 587,41\text{€}$, το οποίο και έχει υπολογίσει στην οικονομική της προσφορά. Επιπλέον, όπως προκύπτει από τις προσκομιζόμενες από 20.10.2021 και από 11.05.2022 βεβαιώσεις της εταιρείας «...», δεν επιβαρύνεται με επιπρόσθετο κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας από την ανάληψη του υπό ανάθεση έργου, διότι οι υπηρεσίες ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας καλύπτονται από τις

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

συμβάσεις παροχής υπηρεσιών τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας που η ως άνω εταιρεία έχει συνάψει με την ανώνυμη εταιρεία «...», για την εν γένει λειτουργία της εταιρείας και λόγω της συνεργασίας μεταξύ των δύο εταιρειών, οι υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας για τους εργαζόμενους που θα απασχοληθούν στο υπό ανάθεση έργο θα παρέχονται άνευ οιοδήποτε ανταλλάγματος. Περαιτέρω επισημαίνει η παρεμβαίνουσα ότι σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 3850/2010, οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών καθαρισμού υπάγονται στην Κατηγορία Β ως προς τον σκοπό απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας και όχι στην κατηγορία Γ' όπως αβασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα. Το άρθρο 21 παρ. 1 του ως άνω νόμου ορίζει για την Κατηγορία Β πως για επιχειρήσεις που απασχολούν έως 1.000 εργαζόμενους, όπως η ίδια, απαιτούνται ανά άτομο, ανά έτος, 2,5 ώρες εργασίας τεχνικού ασφαλείας και 0,6 ώρες ιατρού εργασίας. Επομένως για το υπό κρίση έργο θα απαιτηθούν $[(15 \times 2,5) : 12 \times 20] = 62,5$ ώρες απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας και $[(15 \times 0,4) : 12 \times 20] = 10$ ώρες ιατρού εργασίας, ήτοι θα απαιτηθούν συνολικά 72,5 ώρες απασχόλησης ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας. Αναφορικά δε με το κόστος ωριαίας απασχόλησης του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού εργασίας, ισχύουν τα συμφωνηθέντα μεταξύ της ώδε παρεμβαίνουσας εταιρείας και της εταιρείας «...» και ειδικότερα δυνάμει της από 8.3.2021 σύμβασης τεχνικού ασφαλείας (όπως αυτή παρατάθηκε για ένα επιπλέον έτος από 8.3.2022) και της από 20.5.2021 σύμβασης ιατρού εργασίας, το κόστος των οποίων ανέρχεται στο ποσό των 2,00 €/ ώρα για ιατρό εργασίας και στο ποσό των 3,00 € / ώρα για τεχνικό ασφαλείας, όπως βεβαιώνεται άλλωστε και στις από 27.8.2021 και από 17.3.2022 προσκομιζόμενες από την παρεμβαίνουσα σχετικές βεβαιώσεις της εταιρείας «...», το ελάχιστο κόστος κάλυψης του υπό κρίση έργου για ιατρό εργασίας και τεχνικό ασφαλείας, ανέρχονται στα κατωτέρω ποσά: -20,00 € για ιατρό εργασίας (2,00€ / ώρα σύμφωνα με την εν ισχύ σύμβαση παροχής υπηρεσιών ιατρού εργασίας που έχει συνάψει η εταιρεία X 10,00 ώρες απασχόλησης ιατρού εργασίας στο υπό κρίση έργο κατά τους υπολογισμούς της προσφεύγουσας) - 187,50 € για τεχνικό ασφαλείας (3,00€ / ώρα σύμφωνα με την εν ισχύ σύμβαση παροχής υπηρεσιών τεχνικού ασφαλείας X 62,50 ώρες απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας σύμφωνα με τους

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

υπολογισμούς της προσφεύγουσας) Σύνολο κόστους ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας που αναλογεί στο υπό κρίση έργο: 207,5 € (187,50 € + 20,00 €). Σε κάθε περίπτωση η παρεμβαίνουσα εταιρεία στην οικονομική της προσφορά, υπολογίζει ως κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας το συνολικό ποσό των 257,50€. Όσον αφορά το κόστος του επόπτη, παρόλο που για το εν λόγω τμήμα δεν απαιτείται η απασχόληση επόπτη, η παρεμβαίνουσα εταιρεία έχει υπολογίσει και για τμήματα της διακήρυξης για τα οποία δεν απαιτείται επόπτης, ένα αναλογικό κόστος επόπτευσης στο διοικητικό κόστος, για το τμήμα 4 ποσού 250,00 €, δεδομένου ότι ελλείπει αναφοράς συγκεκριμένης απαίτησης για απασχόληση επόπτη στο τμήμα 4 με συγκεκριμένο ωράριο απασχόλησης και συγκεκριμένα καθήκοντα (όπως γίνεται για τα τμήματα 2 και 3), το εν λόγω κόστος αποτελεί λειτουργικό κόστος της εταιρείας. Δεδομένου δε ότι η υπό ανάθεση σύμβαση είναι σύμβαση παροχής υπηρεσιών και όχι σύμβαση παροχής προσωπικού, σε περίπτωση έκτακτων περιστατικών, όπως π.χ. σε περίπτωση απουσίας προσωπικού, ο ανάδοχος οφείλει να αντικαταστήσει άμεσα το εν λόγω προσωπικό με άλλο προσωπικό και ως εκ τούτου το σχετικό κόστος κάλυψης περιπτώσεων απουσίας προσωπικού, έχει ήδη υπολογισθεί στο εργατικό κόστος. Σε κάθε περίπτωση η εν λόγω διαγωνιζόμενη έχει υπολογίσει ένα εύλογο κόστος αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών ύψους 153,00€. Τέλος, έχει υπολογισθεί και το ποσό των 58,30€ για την κάλυψη κάθε τυχόν επιπρόσθετου λειτουργικού κόστους της εταιρείας. Λόγω δε της ύπαρξης πεπειραμένου και εξειδικευμένου προσωπικού, του οποίου οι δαπάνες μισθοδοσίας και λειτουργίας ήδη καλύπτονται από την εκτέλεση πλείστων έργων, που έχει ήδη αναλάβει, ως ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα εταιρεία, για το υπό κρίση έργο δεν θα χρειαστεί να προσλάβει επιπλέον προσωπικό ούτε να καλύψει νέες δαπάνες εργασίας και διοικητικής λειτουργίας επιπλέον των ήδη διοικητικών υπευθύνων και των ήδη καλυμμένων και εξοφλημένων διοικητικών δαπανών από τις παράλληλες ήδη αποπληρωμένες παρασχεθείσες υπηρεσίες της εταιρείας σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

16. Επειδή, σε συνέχεια της προηγούμενης σκέψης και από τη συνδυαστική εφαρμογή των ανωτέρω, οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας θα πρέπει να κριθούν ως βάσιμοι και το δηλωθέν από αυτή διοικητικό κόστος ως

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

εύλογο, καθώς απαιτείται, συνεπώς ο δεύτερος λόγος της προσφυγής τυγχάνει απορριπτέος. Ετέρωθεν, σημειώνεται ότι ελλείπει συγκεκριμένης αναφοράς των επιμέρους στοιχείων που αφορούν το ποσοστό διοικητικού κόστους, τα αναλώσιμα, το εργολαβικό κέρδος και τις κρατήσεις στην οικονομική προσφορά, θα πρέπει ερμηνευτικά να συναχθεί ότι αρκεί τα στοιχεία αυτά να έχουν υπολογιστεί κατά τη διαμόρφωση της οικονομικής προσφοράς που υποβάλλεται. Επιπροσθέτως και δοθέντος ότι η έννοια του «εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους», συνιστά αόριστη νομική έννοια με προσδιοριστικό ρόλο στην οικονομική προσφορά, το συγκεκριμένο περιεχόμενο της οποίας κρίνεται ανά περίπτωση, χωρίς να υφίσταται κάποιο συγκεκριμένο όριο για τη διάγνωση της πλήρωσής της, αφού ο προσδιορισμός εύλογου διοικητικού και εργολαβικού κέρδους για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του προσφέροντος, ο οποίος είναι ελεύθερος να διαμορφώσει την οικονομική προσφορά του κατά την ελεύθερη κρίση του, αναλαμβάνοντας και το βάρος του επιχειρηματικού κινδύνου κατά τη διαμόρφωση της τιμής της προσφοράς του (βλ. ΔΕφΛαρ 19/2011), εν προκειμένω δε στην εξεταζόμενη περίπτωση θα πρέπει να κριθεί ότι ορθώς έχει συνυπολογισθεί και επομένως η οικονομική προσφορά της ως άνω διαγωνιζόμενης δεν φέρεται ως ασυνήθιστα χαμηλή και νομίμως κατά συνέπεια η αναθέτουσα αρχή δεν κάλεσε τον εν λόγω οικονομικό φορέα για διευκρινίσεις, κατά το άρθρο 88 του Ν. 4412/2016.

17. Επειδή, τούτων δοθέντων, η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να απορριφθεί, αντιστοίχως δε η παρέμβαση να γίνει δεκτή, σύμφωνα με το σκεπτικό. Συνακολούθως, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει, σύμφωνα με το άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 5 παρ. 5 του Π.Δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την πρώτη προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει τις προσβαλλόμενες κατά το σκεπτικό, και ιδίως τις σκέψεις 11 και 12 της παρούσας.

Αριθμός απόφασης: 940,941/2022

Δέχεται τις παρεμβάσεις κατά της πρώτης προσφυγής.

Απορρίπτει τη δεύτερη προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση κατά της δεύτερης προσφυγής.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου στην πρώτη προσφεύγουσα και τη κατάπτωση του παραβόλου για τη δεύτερη προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 3 Ιουνίου 2022 και εκδόθηκε στις 23 Ιουνίου 2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΘΗΝΑ ΜΠΟΥΖΙΟΥΡΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΑΛΑΝΤΖΗ